

Körtánokban fogják majd énekelni:
»Minden forrásom tebened fakad.«

Zsolt 87,7

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

Mértékadó
Ingyenes melléklet • Kultúra, műsorújság

LXXX. évf. 36. • (3967.)
2024. szeptember 8. • Ára 420 Ft

Legyetek a nemzet misszionáriusai!

Parolin bíboros megáldotta a megújult esztergomi bazilikát

Fotó: Lambert Attila

Pietro Parolin bíboros, vatikáni államtitkár augusztus 31-én délelőtt a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) tagjainak jelenlétében ünnepélyes szentmise keretében megáldotta a felújított esztergomi Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert-főszékesegyházat, Magyarország főtemplomát.

Augusztus 31-e nevezetes nap az esztergomi főszékesegyház életében. 1856-ban Scitovszky János bíboros, prímás ekkor szentelte fel a Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert-főszékesegyházat. Az eseményről azóta is minden évben megemlékeznek. Idén pedig Pietro Parolin vatikáni bíboros államtitkár ezen a napon áldotta meg a felújított bazilikát. Az új misézóoltár oltárkövét maga Ferenc pápa áldotta meg tavalyi budapesti apostoli látogatása során; a misézóoltárt április 14-én szentelte fel Erdő Péter bíboros, prímás.

Az ünnepre megtelt a hatalmas esztergomi bazilika.

A szentmise főcelebránsa és szónoka Pietro Parolin bíboros államtitkár volt. Együtt ünnepelt vele Erdő Péter bíboros, prímás; Michael W. Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa; Udvardy György, az MKPK elnökhelyettese, veszprémi érsek; Bábel Balázs kalocsai-kecskeméti érsek, Ternák Csaba egri érsek, Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita, Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek, az MKPK püspökei, Tóth Tamás, az MKPK titkára és számos paptestvér.

Az ünnepi szentmisén jelen volt Sulyok Tamás, Magyarország köztársasági elnöke és felesége, Nagy Zsuzsanna; Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes; Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára; Hernádi Ádám, Esztergom polgármestere.

A latin nyelven bemutatott szentmise kezdetén Erdő Péter bíboros olaszul, majd magyarul mondott köszöntőbeszédet.

(Folytatás a 2. és 3. oldalon)

Pécs város elismerése
Bíró László tábori püspöknek
6. oldal

Nem különbek,
hanem küldöttek vagyunk
Schönstatt-családtábor
Bárdudvarnokon
8. oldal

Olyanokká válunk, amilyen Istent imádunk

Szeretetláng-fesztivált tartottak Máriaremetén

A máriaremetei kegytemplom kertjében immár kilencedik alkalommal rendezték meg a Szeretetláng-fesztivált augusztus 31-én, mintegy négyezer hívó jelenlétében. Negyven pap gyóntatott és áldoztatott, adott lelki vigaszt a híveknek a mindvégig örömteli, valóban szentlelkes hangulatú rendezvényen. Az eseményről két részben számolunk be.

(Riportunk a 11. oldalon)

Itt a béke nyelvét beszélik

A Szent Márton-bazilika felszentelésének 800. évfordulója

A Pannonhalmi Főapátság tavaly novemberben jubileumi évet hirdetett a Szent Márton-bazilika felszentelésének 800. évfordulójára készülve. A jeles eseményt augusztus 27-én ünnepelték Sulyok Tamás köztársasági elnök, valamint a Magyar Katolikus Egyház és a bencés család számos tagjának jelenlétében. Nyolcszáz esztendővel ezelőtt, 1224-ben éppen augusztus 27-én történt, hogy ünnepélyesen felszentelték Szent Márton pannonhalmi monostorának helyreállított templomát. A szentelést II. András király jelenlétében Bereck váci püspök, Jakab nyitrai püspök és a zenggi püspök végezte.

(Részletek az 5. oldalon)

Ha kicsivel kevesebbet fogyasztanánk...

Beszélgetés Ürge-Vorsatz Diána klímakutatóval

Tudományos tanulmányok szerint a 2023-as esztendő volt az elmúlt kétezer év legforróbbika. Az idei nyárra vonatkozóan még nincsenek végleges adatok, de nem lehetetlen, hogy ez a nyár még melegebb volt, mint a tavalyi. Ürge-Vorsatz Diána klímakutatóval, az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testületének (IPCC) alelnökével, a 2007-es megosztott Nobel-békedíj részesével, hétgyermekes katolikus édesanyával, az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus hírnökevel, a Közép-európai Egyetem (CEU) professzorával a teremtésvédelmi imnap alkalmából beszélgettünk.

– Nem kell klímakutatónak lennünk ahhoz, hogy megállapíthassuk: soha nem volt még ilyen forró a nyarunk.

– Az augusztusi értékek még nem jöttek ki, ezt tehát még nem tudjuk, de az biztos, hogy a július a valaha mért legmelegebb hónap volt Magyarországon. Különösen ijesztő, hogy a hőmérséklet átlagosan 0,8 Celsius-fokkal haladta meg a tavaly júliusi maximumot, az pedig fél fok-

kal az előző évit. Ez iszonyúan magas érték egy havi átlag tekintetében, és aggasztó, hogy borzasztóan gyorsan emelkedik. Emlékezhettünk, hogy itt-hon különösen durva volt a 2022-es esztendő, amikor a nagy aszály miatt a kukoricatermés háromnegyede és a búzatermés negyede tönkrement, sok tó kiszáradt. Európában, sőt az egész világon a tavalyi nyár volt az eddigi legforróbb. Most megint itt tartunk.

(Folytatás a 9. oldalon)

Megjelent
az Új Ember
2025-ös
Kalendárium

ISSN 0133-1205

2 4 0 3 6

9 770133 120548

A Lélek nélkül az Egyház nem növekszik

A VI. Pál teremben augusztus 7-én tartott általános kihallgatás keretében a Szentatya folytatta a május végén elkezdett katekézissorozatát, melynek címe: A Lélek és a Jegyes – A Szentlélek vezetí Isten népét Jézushoz, a mi reménységünkhöz. Ötödik katekézisének témája: „Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától. Hogyan foganjuk meg, és hozzuk világra Jézust?” Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

A mai katekézissel az üdv-történet második szakaszába lépünk. Miután a Szentleket a teremtés művében szemléltük, néhány héten át a megváltásnak, azaz Jézus Krisztusnak

[...] Az Egyház, miközben Mária titokzatos szentségét szemléli, szeretetét utánozza és hűségesen teljesíti az Atya akaratát, Isten ígéjének hívó elfogadása által maga is anya lesz: az igehirdetéssel és a keresztséggel ugyanis új, hal-

beszéljen” (vö. Oz 2,16), és „egész belső részét betöltse” (vö. Ez 3,3) – két bibliai megfogalmazás szerint –, hogy aztán életével és igehirdetésével világra szülje. A második cselekvés meddő az első nélkül. Máriának, aki megkérdezte: „Hogyan válik ez valóra, amikor férfit nem ismerek?”, az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll le rád” (Lk 1,34–35). Az Egyház is, amikor erejét meghaladó feladatokkal szembesül, ösztönösen ugyanazt a kérdést teszi fel: „Hogyan lehetséges ez?”

Hogyan lehetséges Jézus Krisztust és az ő üdvösségét hirdetni egy olyan világnak, amely látszólag csak a jólétet keresi? A válasz is ugyanaz, mint akkor: „Megkapijatók a Szentlélek rátkok leszálló erejét, és tanúim lesztek” (ApCsel 1,8). Ezt mondta a feltámadt Jézus az apostoloknak, szinte ugyanazokkal a szavakkal, amelyeket az angyal intézett Máriához az angyali üdvözlétkor. A Szentlélek nélkül az Egyház nem tud előrehaladni, nem növekszik, nem tud prédikálni! Amit az Egyházról általánosságban mondunk, az ránk, minden megkeresztelt emberre is vonatkozik. Időnként mi is kerülünk erőnket meghaladó helyzetekbe, és feltesszük magunknak a kérdést: „Hogyan tudok megbirkózni ezzel a helyzettel?” Ilyenkor segít, ha felidézzük és ismételtetjük magunknak azt, amit az angyal mondott a Szűzanyának, mielőtt elköszönt tőle: „Istennek semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37).

Testvéreim, mi is minden alkalommal ezzel a vigasztaló bizonyossággal a szívünkben folytassuk utunkat: Istennek semmi sem lehetetlen! És ha hisszük ezt, csodákat fogunk tenni! Istennek semmi sem lehetetlen!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media;
Vatican News

A pápa Szent Mónika ereklyéi előtt imádkozott Rómában

Ferenc pápa augusztus 27-én, Szent Mónika emléknapján felkereste a római Szent Ágoston-templomot – adta hírül a Szentszéki Sajtóközpont. A Szentatya imádkozott a kápolnában, ahol Szent Mónika földi maradványait őrzik, majd a Zarándokok Madonnája kép előtt (Caravaggio alkotását előszeretettel hívják Meztitláb Madonnának az ábrázolásmód miatt – a szerk.). A templomból kifelé menet üdvözölte a jelen lévő szerzeteseket, szerzetesnőket és zarándokokat, majd visszatért a Vatikánba.

Forrás és fotó: Szentszéki Sajtóközpont

(Folytatás az 1. oldalról)

„Köszönjük a gondviselésnek, hogy megérhettük a mai napot. Köszönjük az állami hatóságoknak döntő anyagi

”

Ezt a székesegyházat előszeretettel nevezik a „Magyar Sion”-ra épült bazilikának, és ahogy a homlokzaton található feliraton olvasható, feje, anyja és tanító-mestere Magyarország minden templomának (Caput, Mater et Magistra Ecclesiarum Hungariae)

segítségüket, amely a felújítást lehetővé tette. Köszönjük mindazok adományait, szakértő és gondos munkáját, akik részt vettek primási bazilikánk meg-

középen, egészen a kapuig, és meghintette az épületet.

„Láttam, hogy víz tör elő a templomból, annak jobb oldaláról, és kikhez elért e vízár, megszabadultak és énekeltek: alleluja, alleluja” – hangzott közben az ének, amely egyre hangosabban töltötte be a bazilika megújult belső terét. Az egykori felszentelést jelző keresztek alatt mindenhol gertyák égtek, és koszorúk voltak elhelyezve. „Isten, az irgalmaság Atyja legyen jelen az imádság e házában, és Szentlékének kegyelme által tegyen tisztává bennünket mint lakóhelyének templomát” – a főoltárhoz visszaérve e szavakkal fejeződött be a templom megáldásának szertartása.

Az olvasmány Izajás próféta könyvéből a szent hegyen épült házról szólt, amely minden nép számára az imádság háza lesz. A szentlecke Szent Pál efezusiakhoz írt leveléből hangzott el, melyben Isten népét az Úr szent templomának nevezte az apostol: „Öböne épültök egybe ti is, és lesztek a Szentlélek közreműködésével Isten hajlékáva.” Az evangélium Szent Lukács könyvéből Zakeus történetét állította középpontba, amelyben Jézus megtisztelti jelenlétével a vámos házát.

Pietro Parolin olaszul kezdte szentbeszédét, melyet azután magyarul olvastak fel.

Géza, az Árpád-házi nagyfejedelem kővárat a dombtetőre, és itt emeltetett egyhajós templomot Szent István diakónus és vértanú tiszteletére. Amikor Géza és kísérete 973 húsvétján megérkezett, a templom már bizonyosan elkészült. Vajk fejedelem itt vette fel a kereszttségben az István nevet, és talán maga Szent Adalbert részesítette a bérmlás szentségében. Szintén itt történt, hogy István feleségül vette Gizellát, és itt koronázta meg 1000 karácsonyán Asztrik benecés apát a II. Szilveszter pápa által küldött Szent Koronával.

A várhegy tetején épült első székesegyházat Prágai Adalbertnek szentelték; Szent István király tiszteletének jeleként a vértanúhalált halt prágai püspök iránt, az egyházmegye védőszentje lett. Ez a székesegyház a Szűz Mária mennybevétele címet is viseli, akinek István a halála előtt felajánlotta koronáját, illetve akinek ábrázolását a Bakócz-kápolna oltárképén is megtaláljuk, mely képet az Esztergomi Szűzanyaként is tisztelik, és amely a máriapócsi könnyező Istenszülő-ikon egy ősi másolata. Az ide érkező zarándokok rendszeresen látogatják Mindszenty József bíboros sírját. Itt őrzik a három kassai szent vértanú ereklyéit. Itt tisztelik a mártírhalált halt

újításában. Hálásan köszönjük bíboros úr látogatását! Arra kérjük, áldja meg ezt a szinte teljesen megújult székesegyházat. Kérjük imáit katolikus közösségünkért és édes hazánkért” – mondta Erdő Péter.

A főpásztori köszöntő után Pietro Parolin bíboros a főoltárnál megáldotta a szenteltvizet. Ezután Parolin bíboros először a szentély falait hintette meg a szenteltvízzel, majd végigvonult a templomhajóban

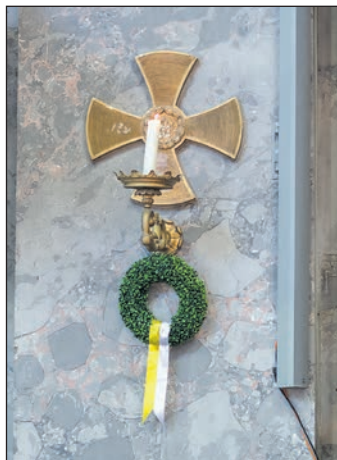
A bíboros államtitkár homíliaja elején a jelenlévőket Ferenc pápa nevében köszöntötte, „aki lelki közelségéről és imáiról biztosít titeket, és áldását küldi rátok. Nagy szeretettel emlékezik vissza a 2023. április végén országotokban tett apostoli látogatásra és arra az üzenetre, amely meghatározta azt: „Krisztus a jövőnk.”

Majd így folytatta a beszédét: „Hálás köszönetemet fejezem ki Eminenciás Erdő

Péter bíboros úrnak

a megtisztelő meghívásért, hogy a felújított esztergomi bazilika megáldásának szertartását vezesse. Hálám szól mindazoknak is, akik hozzájárultak ennek az építészeti projektnek a megvalósításához, illetve ennek érdekében együttműködtek. Nagy megtiszteltetés és nagy öröm számomra, hogy itt lehetek ma délelőtt ezen a történelmi helyen, hogy veletek ünnepelem az Eucharisziát, és elmélkedjek Isten Igéjéről.

Valóban történelmi hely! Itt építettet

Az egykori felszentelést jelző kereszt a koszorúval

Meszlényi Zoltán püspököt. Szent II. János Pál 1991-ben meglátogatta ezt a helyet. Itt 2006-ban a magyar és a szlovák püspökök kiengesztelődési szentmisét mutattak be. Ezt a székesegyházat előszeretettel nevezik a „Magyar Sion”-ra épült bazilikának, és ahogy a homlokzaton található feliraton olvasható, feje, anyja és tanító-mestere Magyarország minden templomának (Caput, Mater et Magistra Ecclesiarum Hungariae).

Évszázadokon át itt visszhangzott Isten ígéje, amely

Legyetek a nemzet misszionáriusai!

Parolin bíboros megáldotta a megújult esztergomi bazilikát

►►►

Isten népének tápláléka az örök haza felé vezető zarándokút, és minden keresztény léleknek, aki Ura után szomjazik (vö. Zsolt 63), és amely továbbra is lámpás lábunk előtt és világosság utunkon (vö. Zsolt 118,105).

Isten igéje megvilágítja mai ünnepülésünket is. Először is, az Izajás prófétától vett olvasmány ígéreteket fogalmaz meg az ősi Izrael határain kívülieknek, az idegeneknek és a kirekesztetteknek. „Ezt mondja az Úr: (...) elvezetem őket szent hegyemre, és örömmel töltöm el őket házamban, az imádság helyén. Elfogadom égő és véres áldozataikat oltáromon, mert házam minden nép számára az imádság háza lesz.” (Iz 56,1–7) „Szent hegyemre.” De Isten nincs jelen mindenütt? Igen, ő valóban mindenhol jelen van. Isten a mennyben, a földön és mindenütt jelen van. Ő a hatalmas. Ennek így kell lennie, különben nem lenne Isten. Nélküle nem süthetne a nap, és egyetlen hópehely sem eshetne. Nélküle a fű nem nőhetne, és a tenger hullámai sem kergethették egymást. Ha ő nem lenne jelen mindenhol, ahol én vagyok, egyszerűen nem lennék.

Akkor miért jelölünk ki különleges helyeket? Nem Istenért, hanem a saját javunkért. Szent helyekre van szükségünk, ahová maga Isten jön el szabad akaratából, hogy találkozzon népével. Ennek a helynek nem kell tetővel rendelkeznie. Ez lehet egy hegy teteje, mint például a Sínai-hegy, ahol az Úr megjelent Mózesnek egy égő csipkebokorban (vö. Kiv 3,19–20). Emlékezzetek arra, amikor Jákob hallotta, amint Isten álmában szól hozzá: „A földet, amelyen pihensz, neked és utódaidnak adom” (Ter 28,13). Jákob fölébredt álmából, és így szól: „Valóban az Úr van ezen a helyen, és én nem tudtam. Megborzadt, és azt mondta: Milyen félelmetes ez a hely, valóban itt van az Isten háza, és itt van az ég kapuja.” (Ter 28,16–17) Emlékezzetek a szállítható szentélyre, amellyel Isten elkísérte népét, amikor átkelt a puszta. Ez egy olyan jelenség, amely más vallásokban is megtalálható.

Másodszor, az *Efezusiaknak írt levél* figyelmeztet, hogy a szent helyeket is lehet babo-

nem elég az üdvösséghez. A régi templom iránti minden tiszteletével együtt – az Isten háza, az imádság háza, az Atya háza – Jézus egy új templomot hirdet meg. János ezt így magyarázza nekünk: „Testének templomáról beszélt” (Jn 2,21). Isten köztünk való jelenlétének új jele Jézus teste. Az Isten, akit a menny nem tud befogadni, úgy döntött, hogy itt lakik; itt Isten Igéje „köztünk lakott” (Jn 1,14). Isten e jelenlétének nincs párja, itt az istenség úgy

sabb templom az élő templom, Isten népe maga. Még csodálatosabb: „Őbenne épültök egybe ti is, és lesztek a Szentlélek közreműködésével Isten hajlékává” (Ef 2,22). Mindnyájan szent hely vagyunk. Jézus biztosított minket arról, hogy ha szeretjük őt, és ha megtartjuk szavát, akkor az Atya és a Fiú eljönnek hozzánk, és bennünk laknak (vö. Jn 14,23). Végül Szent Lukács az evangéliumban elbeszéli Jézus találkozását egy Zakeus

lakozik, mint sehol máshol: itt Isten és az emberi test egy valóság. De Isten új földi lakóhelyének csodája többről szól. A fizikai templom, amely Jézus teste, kiterjed arra a szellemi templomra, amely az ő Egyháza. Krisztusban „kapcsolódik egybe az egész épület, és emelkedik az Úr szent templomává.” (Ef 2,21). Ez Krisztus testének meghosszabbítása!

nevű emberrel, a vámosok fejével, aki nagyon gazdag volt. Mivel alacsony termetű volt, felmászott egy fára, hogy láthassa Krisztust. Ekkor hallotta a Mester szavait: „Zakeus, gyere le gyorsan, mert ma a te házában kell megszállnom” (Lk 19,5). Jézus észrevette Zakeus gesztusát. Megértette a benne lévő vágyat, és megelőlegezte a meghívást. Az is meglepett egyeseket, hogy Jé-

nyitotta otthonának és szívének ajtaját a Megváltóval való találkozásra. A krisztusi „mának” tehát minden szívben teljes erejével visszahangoznia kell, lehetővé téve a másik „befogadását”,

a nagybetűs Másik és a másik ember, vagyis a felebarát értelmében. Nem építhetjük fel Isten templomát, vagyis az Egyházat, a Lélek szentélyét, aki mi magunk vagyunk, fényes elszigeteltségben, személyes terveink sivatagjában.

Ha „egyetlen ember sem önmagának való sziget” (vö. John Donne, XVII. *elmélkedés*), akkor egyetlen keresztény sem lehet magányos templom. Ha valóban Krisztus Egyházává akarunk válni, arra kaptunk meghívást, hogy ma fogadjuk be az Urat és az ő nevében gyermekeket, nőket, időseket, munkanélkülieket, menekülteket, bántalmazottakat, a háború áldozatait – gondolva itt különösen az orosz–ukrán háború, valamint a palesztinai és izraeli konfliktus áldozataira. Szegények közöttünk is vannak: hajléktalanok, koldusok, éhezők, megvetettek. Olyanok, akiket már a családtagjuk és a társadalom is elfelejtett. Sokan közülük megpróbálják elrejtetni emberi nyomorúságukat, de fontos, hogy fel tudjuk is-

merni őket. Vannak szenvedő emberek a kórházakban, árva gyermekek vagy fiatalok, akik megtapasztalják koruk nehézségeit és problémáit. A legkülönbözőbb helyeken találkozhatunk a szenvedéssel, de azzal is, hogy az ember ilyenkor embertársért kiált. Szüksége van a jelenlétére, a segítségére. Milyen fontos az emberi szív és az emberi szolidaritás! Ilyenkor kell jelen lennie az Egyháznak. Mi vagyunk az Egyház. Mi vagyunk a remény zarándokai a rászorulóknak számára. Harminchárom évvel ezelőtt Szent II. János Pál átlépte az esztergomi bazilika küszöbét, hogy együtt ünnepelje az Eucharisziát a magyar Egyház híveivel, akik akkor éppen csak kilábaltak a súlyos megpróbáltatások időszakából. Elmélkedésemet néhány olyan gondolatával szeretném befejezni, amelyet ez alkalommal mondott. Isten Egyháza vagyunk ebben a nemes országban. „Krisztus kiválasztott titeket, és küldetést adott, hogy hirdessétek szavát, s tegyetek tanúságot a keresztény hitről. (...) Köves-

zetül szeretettel azt kívánom, legyetek mindig Krisztus Egyháza! – zárta beszédét a bíboros államtitkár. A szentmise könyörgéseiben Ferenc pápáért, a püspökökért és papokért, hazánkért, népünkért és vezetőinkért, a templomokért áldozatot hozóért, a vendégekért, a zarándokokért és az egyházközség tagjaiért, a betegekért, a szenvedőkért és az elhunyt szerettekért imádkoztak. A felajánlás alatt Anton Bruckner *Locus iste* című kórusműve hangzott el, az áldozás alatt pedig Liszt Ferenc *O, Salutaris Hostia* című motettája. Talán nem véletlen a zeneszerzők kiválasztása, hiszen Liszt Ferenc a főszékes-egyház felszentelésére komponálta *Esztergomi miséjét* (*Missa solennis*), és maga vezényelte az 1856-os ünnepi szentmisén. Anton Bruckner pedig Liszt kortársa és általa is elismert osztrák komponista volt. A szentmise végén ünnepélyes áldást adott Parolin bíboros. „Adja meg nektek, hogy ti is az ő hajléka és a Szentlélek temploma legyetek, mert úgy

Török Csaba, az esztergomi bazilika plébánosa bemutatja a megújult templomot

sétek Szent Gellért és Szent Adalbert missziós buzgóságát! (...) Nem ütköztek-e látszólag ők is leküzdhetetlen akadályokba? Mégis – éppen ezer éve – Istenbe vetett bizalommal hirdették az evangéliumot ebben az országban. (...) Most nektek jutott osztályrészül az a felelősség és megtiszteltetés, hogy misszionáriusai legyetek annak a nemzetnek, amely újjá akar születni egy boldogabb és biztosabb jövőre. Tekintsetek nagy védőszentjeitekre, és – példájukat követve – gyűjtsátok meg Isten szavának fényét honfitársaitok számára.” Vége-

akarta, hogy szétszóródott gyermekei egyszerűlt Fiában forrjanak eggyé. Engedje, hogy a megtisztult szív örömeivel hordozzátok a bennetek lakó Istent!” A szertartás, amelynek zenei szolgálatát Kovács Péter orgonaművész, karnagy vezetésével a főszékesegyház kórusa végezte, a pápai himnusszal, a magyar himnusszal és a kivonulási énekkel zárult. A szentmise végén a főbejárat lépcsőjén közös fotó készült a felújításban részt vevő mintegy százötven munkatársról. Vámosy Erzsébet Fotó: Lambert Attila

Közös fotó készült a felújításban részt vevő mintegy százötven munkatársról

násan szemlélni. Ezért sem a jeruzsálemi templom, sem az esztergomi bazilika, sem a vatikáni Szent Péter-bazilika

Természetesen vannak kőből és fából készült templomaink, ahová Isten eljön, hogy találkozzon népével. De a legfonto-

zus meglátogatta a bűnöst. A látogatásnak örvendő Zakeus „örömmel fogadta Jézust” (Lk 19,6), vagyis nagylelkűen ki-

nyitotta otthonának és szívének ajtaját a Megváltóval való találkozásra.

A BIBLIA ÜZENETE

Megoldódott...

Mk 7,31–37

Az evangéliumi gyógyítástörténetek gyakran az ószövetségi ígérek beteljesedéseként valósulnak meg. A vasárnap olvasmányában ez áll: „Akkor megnyílik a vakok szeme és a süketek füle hallani fog. Ugrándozik majd a sánta, mint a szarvas, és a némák nyelve örvendezve ujjong.”

Izajás ugyanakkor néhány sorral előbb ezt mondja: „Íme, eljön Istenetek, eljön, hogy boszszút álljon és megfizessen.” Az ószövetségi ígért tehát bosszúról és irgalomról szól. A bosszú ígérétenek lehet többféle, akár spirituális magyarázatot adni, elvéve ezzel az eredeti szöveg életét, de a megsebzett és megsértett ember lelkének mélyén mégis gyakran felmerül a vágy a valós bosszúra, akár az isteni megtorlásra. Erre szoktuk mondani, hogy sokakban ma is megvan a vágy a nyilvános kivégzésekre.

A vasárnap evangéliuma szerint Jézus gyógyító cselekedete folytán megnyílik a süket füle, és megoldódik a nyelve. Ebben a csodajelben tehát az irgalom ígérete teljesedik be. Sőt, ha az Úr teljes küldetését vizsgáljuk, azt látjuk, hogy működésében a bosszúból és az irgalomból – a mi emberies vágyaink szerint – „csupán” a második teljesül be, a gonosz legyőzésében pedig a világ szemében gyenge eszközök között tartunk számon. Ezt a tényt maga az ének is igazolja, hiszen a lítai sztihi-ra. Abból a szertartásból való tehát, amit csak a legnagyobb ünnepek nyitányaként végzünk az ünnepi nagyvecsernyébe ágyazva.

Jézus gyógyító cselekedetében úgy tűnik, mintha a betegség oka egyfajta akadályoztatás

lenne, a csoda pedig ennek az akadálnak a megszüntetése. Ismerjük azokat a betegségeket, amelyek esetében nincs nagyobb szervi probléma, a helyes működést egy kis hiba, például a szervezet egyetlen, jól körülhatárolható zavara okozza. „Effata, azaz: Nyílj meg!” – mondja Jézus. Ez a csoda egyértelmű utalás arra, hogy Jézusban beteljesednek a messiási ígérek, benne megérkezett a szabadító, aki megszünteti az akadályokat, lerombolja a válaszfalakat.

Gyóntatóként mindig megrendítő, amikor valaki sok esztendő után ráveszi magát, hogy eljőjön letenni a bűneit, vagy amikor valaki elhatározást tesz egy éveken át hordozott, már elmérgesedett helyzet megoldására. Ilyenkor gyakran azt érezzük, sok minden addig is adott volt, hogy az illető lépéseket tegyen a kiengesztelődés felé, mégis, mintha valami áthatolhatatlannak tűnő akadály lehetetlenné tette volna a változást. Nem egyszer csodaként éljük meg, amikor a kegyelem működése – szinte egyik pillanatról a másikra – megszünteti ezt az akadályt, lehetővé téve Isten irgalmának befogadását. Visszatekintve sokan talán nem is értik, miért kellett annyi idő ehhez a lépéshez. Jó elgondolkodni azon, hogy a saját életemben hol vannak azok az akadályok, gátak, válaszfalak, bezártságok, ahol csak hagyni kellene az Úrnak, hogy nekem is kimondja: „Nyílj meg!” S ha ezt engedem, ha megteszem ezt a keveset, s odalépek hozzá, hogy cselekedjen, ő elveszi az akadályt, amely addig gátat vetett az életemben a kegyelem áradásának.

Dobszay Benedek OFM

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (36.)

„Mai ünnepünk jeles napján zengedezzünk szellemi harsonán” – buzdítja híveit a Görögkatolikus Egyház himnusza szeptember 8-án, az Istenszülő születésének ünnepnapján. Mint tudjuk, az éppen elkezdődött liturgikus évnék ez a legelső nagy ünnepe, amit valóban a legnagyobb között tartunk számon. Ezt a tényt maga az ének is igazolja, hiszen a lítai sztihi-ra. Abból a szertartásból való tehát, amit csak a legnagyobb ünnepek nyitányaként végzünk az ünnepi nagyvecsernyébe ágyazva.

Hogy miért „jeles” ez a nap, és hogy miért kell „szellemi harsonán” zengedezni, azt gyönyörűen megmutatja ez az ének. Nem csupán egy születésnap köszöntő verseike. Nem is csak a megszületett Máriát köszönti. Sokkal több annál. Ugyanis egyrészt Márián keresztül Krisztusra, a Megváltóra utal (amit a hivatalos teológia krisztocentrizmusnak nevez). Másrészt még ennél is tovább megy, mert Máriának az üdvörtörténetben végbement szerepét is előtárja. Így valódi születésnap köszöntő! Szinte magába sűríti a többi liturgikus ének tartalmát, amit azok bőségesen, olykor ismételve is bemutatnak.

Az ünneplés első megokolása a következő: „Dávid nemzetségéből ma született nekünk az életnek Anyja.” Nem megfontolatlan megfogalmazás ez. Lukács evangélista szerint ugyanis nemcsak Jézus nevelőapja, József származott Dávid házából (Lk 1,27), hanem Jézus valóságos édesanyja, Mária is (vö. Lk 1,32). Az édesanya révén valósulhatott meg ténylegesen, hogy Jézus „Dávid házából és nemzetségéből származott” (Lk 2,4). Mária az „életnek anyja” – folytatja az ének. Íme, a

Krisztusra irányulás! Ő ugyanis saját magát nevezte életnek (Jn 14,6), amellet, hogy út és igazság is. Ő volt az élet, az emberek világossága (Jn 1,4). Egyébként pedig számtalan énekünk magasztalja Máriát úgy, mint „az életnek szülőanyját”. A reggeli istentisztelet – nem csak ezen az ünnepen elhangzó – pápi fennhangja így szól: „Az Istenszülőt, a világosság Anyját énekekben magasztaljuk.”

Így világossá válik himnuszunk következő megállapítása: „a sötétség eloszlatója” Mária. Persze ismét áttételesen, mert az ő Fia az, aki igazi világossággként megvilágosít minden e világba jövő embert (Jn 1,9). Ugyanígy bibliai ihletésű az ének két további kitétele, hogy Mária – Jézus révén – „Ádámnak megújulása” és „Évának fölkelése”. Igen, mert amit az első emberpár tönkretett, azt Mária helyrehozta azáltal, hogy a világnak ajándékozta a Megváltót – amint a *Biblia* első lapjain ígértként olvashatjuk (Ter 3,14). S ismét elmondható: csak bele kell lapoznunk az énekeskönyvünkbe, hogy számtalan példát találjunk az Ádám és Éva bűnének helyrehozataláról szóló szövegekre.

Mária személyes nagyságát emeli ki, hogy ő „a romolhatatlanság forrása”, s ugyanígy „az enyészet megváltása”. Mindkettőhöz kellett az isteni kijelölés, de kellett az emberi nagyság is. Majd fontos szerepet kap az *által* névutó. Mária által lettünk ugyanis „az isteni kegyelem részeséivé”, illetve ő az, aki által „a haláltól megváltattunk”. Születésnapját ünnepelve ezért énekelhetjük neki a magasztalást Gábor főangyallal.

Ivancsó István

A hét liturgiája

B év

A SZENT KERESZT FELMAGASZTALÁSA ÜNNEPE (Szeréna, Ilma, Rozita) – Szám 21,4b–9 vagy Fil 2,6–11 – Jn 3,13–17.

SZEPTEMBER 15., ÉVKÖZI 24. VASÁRNAP (A Fájdalmas Szűzanya, Enikő, Doloróza) – Iz 50,5–9a (A megígért Megváltó: Isten szolgálja, a fájdalmak férfija. Szenvedése végül diadalt arat.) – Jak 2,14–18 A hit, ha tettei nincsenek, mit sem használ.) – Mk 8,27–35 (A Messiás hivatása, hogy önként vállalt szenvedésével váltsa meg a világot.) – Zsolozsma: IV. zsolnárhét – Énekrend: Ho 223 – ÉE 592, Ho 223 – ÉE 147, Ho 123 – ÉE 598, Ho 273 – ÉE 360.

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Az Eucharisztia ünneplése (170/7c)

A bűnbánat szentsége és az Eucharisztia közötti kapcsolat a katolikus teológiai hagyományban összetett kérdés, és két szempontra mutat rá. Egyrészt az Eucharisziához, annak vételéhez való méltó közeledés komolysága megköveteli az ember bűnbánó lelkületét. E körülmények között az eucharisztikus áldozat engesztelő hatású, és képes feloldani a bűnököt, függetlenül azok súlyosságától. Ugyanakkor e kijelentés, ha kiszakítjuk a teljes szövegösszefüggésből, könnyen félreérthetővé válik, és elvezet ‘az Eucharisztia vétele egyenlő gyónás’ magatartáshoz. Ugyanis a Tridenti Zsinat – az előző cikkben idézetteket megelőzően – így fogalmaz: „azok, akiknek lelkiismeretét halálos bűn nyomja, még ha tökéletesen meg is bánták, ha van gyóntató, szükségképpen előtte végezzenek szentségi gyónást” (DH 1661: Tridenti Zsinat, 13. ülés 11. kánon, 1551. október 11.).

A Tridenti Zsinat határozatainak stílusa és a meghozataluk között eltelt idő ellenére látnunk kell a tanításban megjelenő összefüggést és harmóniát. A határozatok csak látszólag tartalmaznak ellentmondást, igaz ugyan, hogy az évszázadok során ez hajlamossá tette a lelkipásztori szempontú teológiai gondolkodást arra, hogy

csak az egyik vagy csak a másik szempontra helyezze a néha igencsak túlzott hangsúlyt. A Tridenti Zsinat nagyon világosan fogalmaz az Eucharisztia alapításának céljait illetően. Míg az egyik állításunk az, miszerint *az Eucharisztia alapításának oka és célja az emberrel történő misztikus egyesülés*, addig igaz a másik is – és elmélkedéseinkben ez sorban a második nagyobb szempont: *„és mintegy ellenméregül nyújtotta, hogy ez megszabadítson a mindennapi bűnöktől, és előre megvédjen a halálos bűnnel szemben”* (DH 1638: Tridenti Zsinat, u. o.). Mindebből egyvalami válik világossá: az, hogy nem hagyhatjuk figyelmen kívül magát a személyt, annak lelki törekvését, tudatosságát és szándékát. Milyen benne az Eucharisztia szentsége (votum Sacramenti) és az életszentség utáni vágy (votum sanctitatis)?

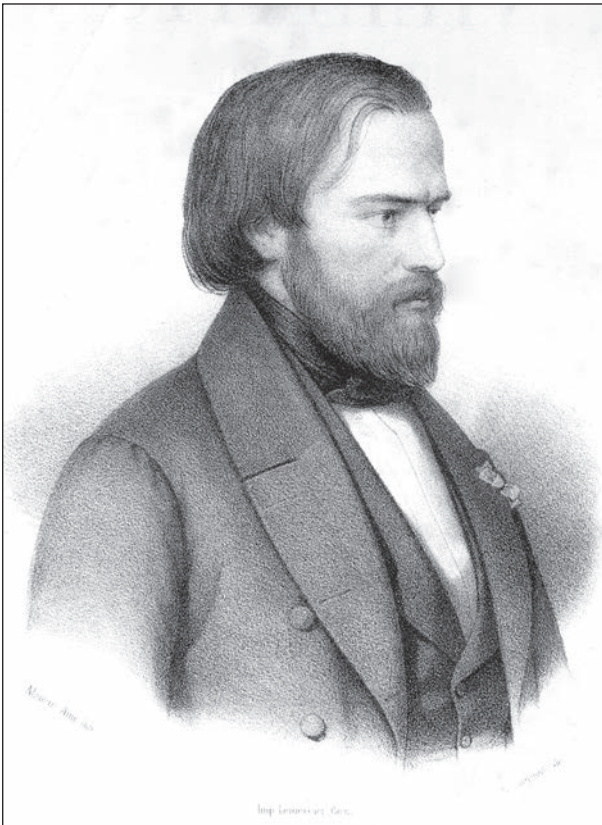
Tény az is, hogy a Tridenti Zsinat az Eucharisztia áldozati jellegének tanát és szentségi jellegének kifejtését módszertanilag különválasztja – érthető okok miatt (Luther és Kálvin tanítása) –, és ez a későbbiekben bizonyos értelemben nehézséget okozott a kettő közötti szoros kapcsolat szemlélésének szempontjából.

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Boldog Frédéric Ozanam

Szeptember 9.

Ampère-en keresztül, aki egy ideig a szállásadója volt. Elkezdett újságírást is tanulni, és munkatársa lett a *La Tribune Catholique* című lapnak, amely később *L'Univers* címmel jelent meg.

Frédéric Ozanam 1832-ben létrehozott egy társaságot a Sorbonne-on, amelynek tagjai rendszeresen összejöttek, beszélgettek, s amikor pestisjárvány pusztított Párizsban, elmentek a város szegénynegyedeibe, látogatták a betegeket, ételmet, könyveket vittek a besorozulóknak. A járvány 1832 márciusában tört ki: háromezren fertőződtek meg, és ezerkét-százán vesztették életüket.

A következő évben hivatalosan is megalakult a Páli Szent Vince Társaság. Az alapító így foglalta össze szándékát: „Szeretném az egész világot befoglalni egy jótékonyági hálózathoz.” A társaság felkutatása az volt, hogy anyagi és lelki segítségnyújtással javítson a rossz sorsú családok, az idősek, az elhagyott gyerekek, a betegek, a testi és szellemi sérültek szociális körülményein, és közvetítse számukra Isten irgalmas szeretetét. Frédéric 1836-ban szerzte meg a jogi diplomát és két évre rá a doktori fokozatot; disszertációját Dantéből írta. Lyonban kapott professzori állást, majd 1840-től a Sorbonne-on volt adjunktus.

Közben a Páli Szent Vince Társaságot sem hanyagolta el. 1841-ben Párizsban már huszonöt, az ország többi részén harminc közösség, úgynevezett konferencia működött, összesen kétezer taggal. 1845-től a mozgalom Németországra is áttért. Frédéric Ozanamban felmerült a szerzetesi hivatás gondolata, de végül lelkivezetője tanácsára a világban maradt, és folytatta tudományos pályáját. 1841-ben feleségül vette Amélie Soulacroix-t, és hamarosan megszületett lányuk, Marie.

1844-ben a Sorbonne egyetemi tanárává nevezték ki. Publikációiban, előadásaiban mindig megjelent a transzcendensre való kitekintés. A 19. század első felében a francia neokatolikus mozgalom egyik vezető gondolkodója volt. A kereszténydemokrata elvek szószólójaként hirdette: az Egyház alkalmazkodik a megváltozott politikai és társadalmi viszonyokhoz, és a szegények mellett áll. Az 1848-as francia forradalom idején átmenetileg visszatért az újságíráshoz, és szerepet vállalt a társadalmi változások előmozdításában. Bizakodva nézett a jövő elé, ám egészsége ekkor már egyre romlott, vesetuberkulózisban szenvedett. 1852-ben Olaszországba utazott gyógykezelésre, de a betegséget nem tudta legyőzni.

L. K.

SZEPTEMBER 8., ÉVKÖZI 23. VASÁRNAP (Szűz Mária születése, Kisboldogasszony, Mária, Adrien) – Iz 35,4–7a (A messiási országban Isten orvosolja az emberi nyomorúságot.) – Jak 2,1–5 (Isten azokat választotta ki, akik a világ szemében szegények.) – Mk 7,31–37 (Jézus a süketeket hallókká teszi, a némákat pedig beszélté.)

Zsolozsma: III. zsolnárhét – Énekrend: Ho 232 – ÉE 587, Ho 232 – ÉE 208, Ho 132 – ÉE 595, Ho 196 – ÉE 238.

SZEPTEMBER 9., HÉTFŐ – Claver Szent Péter áldozópap emléknapija (Ádám, Szergiusz) – 1Kor 5,1–8 – Lk 6,6–11.

SZEPTEMBER 10., KEDD (Tolentinói Miklós, Nikolett, Hunor) – 1Kor 6,1–11 – Lk 6,12–19.

SZEPTEMBER 11., SZERDA (Teodóra, Igor, Jácint) – 1Kor 7,25–31 – Lk 6,20–26.

SZEPTEMBER 12., CSÜTÖRTÖK – Szűz Mária szent neve emlék-

(Folytatás az 1. oldalról)

A bencés közösség az idei jubileumi ünnepre meghívta az egykori szentelők mai utódait, így a szentmisét együtt mutatta be a paptestvérekkel Marton Zsolt váci és Viliam Judák nyitrai megyéspüspök. A zenggi (Senj, Horvátország) püspöki szék ma betöltetlen.

A jubileumi szentmisét körmenet előzte meg: Szent Márton, Szent István, Szent Benedek és Szent Asztrik ereklyéjével vonult be az ünnepi menet a templomba. A résztvevőket – a közelet jeles képviselőit, a pap- és szerzetestestvéreket, az együtt ünneplő egész bencés családot – Hortobágyi T. Cirill főapát köszöntötte. Elmondta, évről évre visszatérő ünnepük templomuk felszentelésének napja, amelyen egy távoli, nyolc évszázaddal ezelőtti eseményre tekintenek vissza, s egyúttal a 2012-es újraszentelésre is. A templomot ünneplik, ahová nap mint nap betérnek, hogy Isten jelenlétében legyenek, hogy elmondják panaszait, kéréseit és kifejezzék köszönetüket, hálaadásukat is.

A szentmise főcelebránsa és szónoka Marton Zsolt, a Váci

Itt a béke nyelvét beszélik

A Szent Márton-bazilika felszentelésének 800. évfordulója

Orosz Atanáz miskolci, Szocsa A. Ábel nyíregyházi megyéspüspök, Varga Lajos váci és Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspökök, továbbá apátok, perjelek, tartományi előjárók és a jelen lévő paptestvérek koncelebráltak.

püspöke; Hafenschner Károly, a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinatának lelkeszi elnöke és Lukijan Pantelić budai szerb ortodox metropolita érsek is. A liturgián jelen volt Sulyok Tamás köztársasági elnök és felesége, Nagy Zsuzsanna, továbbá Latorcai Csaba, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkára; Fülöp Attila, a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára, valamint állami, gazdasági és kulturális életünk számos képviselője.

Szentbeszédében Marton Zsolt az elhangzott evangéliumi részlethez, Zakeus történetéhez kapcsolódva az elvezett ember megtalálásáról és megmentéséről, a megtérésről és az újrakezdésről beszélt. A mába helyezte Zakeus, az ókori Római Birodalomban élt kizsákmányoló adószedő történetét: egy mai kisvárosban élő embert irt le, aki rettentően gazdag, akit sokan irigyelnek, talán gyűlölik is, és félnek tőle. Becstelén, erkölcsstelen és korrump, a saját érdekei szerint alakítja a város életét. Feltehetően nincsenek őszinte szeretetkapcsolatai, így esélye sincs a megváltozásra. Ebbe a városba érkezik látogatásra a Szentatya. Emberünknek megvannak az eszközei ahhoz, hogy az eseményen olyan helyet biztosítsunk magának, ahonnan mindent jó lát. S ekkor nagy jelentőségű találkozás történik: „A Szentatya, meglátva ezt az embert, megállíttatja az autóját, odaintegtet neki és megszó-

lítja. Olyan kedvesen és szeretettel szól hozzá, ahogyan utoljára még gyermekkorában az édesanyja tette: érdekel, félelem és irigység nélkül. Ez a találkozás döntő változást hoz az életében: megtér, és új életet kezd.” Az evangéliumi Zakeus esetében a Jézussal való találkozás hozta meg a fordulatot. Napjaink Zakeusánál pedig az Isten szolgájával való találkozás, aki Jézus szere-

Marton Zsolt váci püspök: a századok folyamán maga a bencés közösség vált élő templomná

tetét közvetítette számára. Felmerül a kérdés: Jézus miért Zakeust választotta, miért nem egy „rendes embert”? Azért, mert ott, abban a helyzetben Zakeusnak volt szük-

sekként *A mustármag reménye* című lelkigyakorlatos könyvében megállapítja, minden ember szíve mélyén ott él a vágy az Istennel való találkozásra, és mindenki vágyik a befogadó, elfogadó közösségre is. Ratzinger érsek úgy fogalmaz könyvében: az Egyház hivatása, hogy megmutassa az igaz Istent az embereknek, és hiteles, krisztusi közösséget alkosson, amely befogadja a megtérni vágyókat. A mi hivatásunk tehát az, hogy Jézus szeretetét megelőlegező és indokolt esetben a másoknak tükröt tartó eszközök legyünk azok számára, akik találkozni akarnak Jézussal, és igazi közösségre vágnak. A legfőbb forrásunk ebben az imádság és az imádkozó közösség, amelynek legkiemelkedőbb helye a templom.

Marton Zsolt a Pannonhalmi Főapátság templomának nyolcszáz évvel ezelőtti fel-

szentelésére is kitért prédikációjában. Rámutatott: a századok folyamán maga a bencés közösség vált élő templomná, s az imát cselekedetté formálta az oktatás-nevelésen és a tudományok művelésén túl az idősek, betegek, üldözöttek, menekültek befogadásával is. Így ad esélyt korunk Zakeusainak, valamint minden, Isten után vágyó embernek a megtérésre, és arra, hogy a jó szándékú keresők krisztusi közösségre találhassanak.

A szentmise után Sulyok Tamás köztársasági elnök szólt az ünneplő közösséghez. Beszédében hangsúlyozta: Pannonhalmi „sziklára épített ház”, amely túlélte a történelem viharait, a tűzvész, a tatár, a török pusztítását, s megtalálta útját a szerzetesrendek II. József által elrendelt felosztása, illetve a kommunizmus egyházüldözése idején is. A monostor a magyar állammal együtt született, története együtt íródott a nemzetével, s a Szent Márton-hegy mindeközben a magyar kereszténység egyik kiemelt jelképévé vált. Pannonhalmának napjainkban is fontos szerepe van abban, hogy hazánkban megmaradjon a kereszténység, hogy nemzetünknek jövője legyen, hogy a következő nemzedékek megtartsák a hitet, keresztény magyarságukat. Ez a következetesen megőrzött krisztusi tanítás jelenti Magyarországot erkölcsi talpatzatát. A keresztény tanítás, az erkölcsi rend nélkül nem tud működni az ország – mondta beszédében a köztársasági elnök.

Most templomszentelést ünnepelünk, de a falak ereje nem a kőben van, hanem a védőkben. Emberekre van szükség, bencés szerzetesekre, akik ma is őrzik és élik ezt az örökséget, akiket ma is az istenhit, az ima, a munka, a mértéktartás és az alázat határoz meg. Itt a béke nyelvét beszélik. A viszály pedig csak ott szorul vissza, a békétlenség csak ott szűnik meg, ahol párbeszéd van, és ahol tisztelik az emberi méltóságot – fogalmazott Sulyok Tamás. A köztársasági elnök hálát adott Pannonhalmáért, a Magyarországot imádkozó és az ifjúsági, egyházi és világi közösségeket dolgozó bencésekért, tanítói munkájukért, amellyel hazaszerető, keresztény és életrevaló értelmiségieket nevelnek nemzedékeken át.

Sulyok Tamás hangsúlyozta, a bencés rend fegyelmet követel, de szabadságot ad. Pontos, tiszta fogalmakkal dolgozik, akárcsak a jogtudomány, és átlátható értékrendszert teremt. Olyan alapokat fektet le, amelyek segítséget nyújtanak napjaink sokszor önmagából is kifordult világában. Ez a sok évszázados építő munka óvta meg s építette mindig újjá a bazilikát, ez védte a sziklára épült ház ledönthetetleniségének igazságát. Isten áldja Pannonhalmát! – mondta az államfő.

Az ünnep alkalmából a nap következő kiemelt eseményeként bemutatták a Magyar Nemzeti Bank által a jubileumra kibocsátott emlékérmét.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Sulyok Tamás köztársasági elnök a Magyar Érdemrend parancsnoki keresztje polgári tagozat kitüntetését adta át Hortobágyi T. Cirill OSB főapátnak augusztus 27-én a Pannonhalmi Főapátság barokk dísztermében. A díjazott a „800 éve kreatív hűséggel” munkálkodó pannonthalmi bencés közösség nevében vette át az elismerést.

Fotó: Lambert Attila

Hortobágyi T. Cirill bencés szerzetes, a Pannonhalmi Főapátság főapátja, a Magyar Bencés Kongregáció prézes apátja a keresztény értékeket példaadó módon közvetítő szerzetesi és szerzetes-előjárói szolgálata, valamint több mint három évtizedes oktató-nevelő tevékenysége elismeréseként részesült a rangos állami kitüntetésben, amelyet a pannonthalmi bencés közösség tagjainak és a Magyar Katolikus Egyház főpásztorainak jelenlétében vett át. Nemzeti hagyomány, hogy az államalapítás alkalmából Magyarország kitüntetésekkel ismeri el azokat, akik a magyar nép sorsát szorgalmas munkájukkal és rendkívüli eredményekkel előreviszik, akikre méltán büszke az ország.

Egyházmegye megyéspüspöke volt. A szertartáson Michael W. Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa; Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek, Várszegi Asztrik püspök, emeritus főapát; Viliam Judák nyitrai, Felföldi László pécsi,

A pannonthalmi közösséggel ünnepelt a bécsi Schottenstift bencés kolostor apátja, Nikolaus Poch és emeritus apátja, Johannes Jung.

A szentmisén részt vett Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület

Hálaadás a kétszáz évért

Ózd-Hódoscsépány templomában

Nem mindennapi módon, a Gömöri Lovas és Népi Hagyományőrző Egyesület huszárainak kíséretében érkezett az egri főpásztor Ózd-Hódoscsépány templomához augusztus 25-én. Tornyák Csaba érsek a Keresztelő Szent János vértanúsága templom felszentelésének 200. évfordulója alkalmából mutatott be szentmisét a helyi és környékbeli hívek részvételével.

A főpásztort és a megjelenőket Tócsa György plébániakormányzó köszöntötte a szentmise kezdetén, és felsorolta azokat az eredményeket, örömeiket és eseményeket, amelyek az idei évben történtek az egyházközség életében.

A jubileumát ünneplő templommal kapcsolatban Tornyák

Csaba érsek a beszédében hangsúlyozta: azok, akik az elmúlt kétszáz évben ebben az egyházközségben éltek, egy közösséget alkotnak a ma élőkkel. Az Egyház közösségét, amelyet Jézus kétezer évvel ezelőtt alapított.

„Amikor most kétszáz évét ünneplünk, az előttünk járókra is emlékezzünk. Sok-sok nemzedékre, azokra, akik felépítették ezt a templomot, akik karbantartották az elmúlt két évszázad során, akik újra és újra fel-

újították. Fontos volt nekik ez a hely, ahol összegyűlhetek Isten imádsására. És még inkább fontos volt nekik az a közösség, amely itt találkozott. Ma is ez a kétszáz éves közösség az, ami igazán fontos, mindazok, akik Keresztelő Szent János tiszteletére napról napra, hétről hétre vagy talán csak évről évre összegyűlnek itt, hogy Istent imádják, lelkükben elmélyüljenek, és megerősödjenek a hitben.”

Keresztelő Szent János alakja áll ma előttünk. Vért-

tanúsága előkészítője Krisztus áldozatának, amelyet értünk hozott a keresztben. A Szentlélek a keresztségben mindannyiunkra kiáradt, a bérálás szentségében pedig megerősít bennünket a hitünkben, Krisztushoz tartozásunkban és abban az elkötelezettségünkben, hogy mi ehhez a közösséghez tartozunk – mondta a főpásztor.

A szentbeszédet követően négy fiatal a bérálás szentségében részesített Tornyák Csaba egri érsek. Az ünnepi liturgia körmenettel ért véget.

Az 1824-ben épült templom 2014-ben új belső festést kapott. 2016-ban a külső homlokzatot újították meg, a 200. évfordulóra pedig a kerítést tették rendbe, szépítették meg.

Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Szent István Televízió, Ózd.hu

Pécs város elismerése Bíró László nyugalmazott tábori püspöknek

A pécsiekért végzett áldozatos és önfeláldozó munkájáért, valamint egész életén át tartó közösségépítő tevékenységének elismeréseként Pro Communitate díjat adományoztak Bíró László nyugalmazott tábori püspöknek. Az elismerést a Pécs város napi ünnepségsorozat részeként szeptember 1-jén a Kodály Központ koncerttermében megtartott ünnepi közgyűlésen adta át Péterffy Attila polgármester.

ott tanuló egyetemisták sokaságát irányította a hit útjára, a közösség szolgálatára.

Bíró László büszke a pécsi kötődésére. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat pécsi csoportjának alapító tagja. Tizenhét évi pécsi szolgálat után 1994-ben történt püspökké szentelését követően új feladata elszólította Pécsről, de a szíve továbbra is visszahúzta: számtalanszor tartott a városban ünnepi szentmiséket, előadásokat, lelkigyakorlatokat. Püspökként nyugdíjas éveit Pécsen kívánja leélni, ebben az általa nagyon szeretett városban, ahol továbbra is szolgálni akarja az embereket. A Magyar Pálos Rend pécsi kolostorában lakva tovább éli papi hivatásának teljességét.

Forrás és fotó: Pecsma.hu/Pécsi Egyházmegye

Megújult a tűzben károsodott templomtorony Ajkán

Udvardy György veszprémi érsek augusztus 25-én, vasárnap ünnepi szentmise keretében megáldotta az ajka-tóskoberéndi templom tornyát, amely 2022 februárjában egy tűzesetben károsodott. A főpásztor megáldotta az újraöntött harangokat, melyeket az ünnepen a helyükre emeltek és meg is szólaltak.

A projekt megvalósításához szükséges előkészítő munkálatok is megtörténtek, ám a templomtornyot károsító, 2022. február 6-i tűzeset nemcsak késleltette a felújítást, de annak újratervezését is szükségessé tette. A tűz károsította a teljes harangtornyot – a torony fáfödemeit, a harangtartó állványt, a torony nyílászáróit –, sőt a harangok is használhatatlanná váltak. A torony tűzeset során károsodott szerkezeti elemeinek és a sérült harangoknak az eltávolítása balesetveszély miatt elengedhetetlen volt.

A károk helyreállítása a korábbi rekonstrukciós költségekhez képest jelentősen megnövelte a felújítás összegét, így a tető és a homlokzat különben is tervezett felújításának csak egy részét végezték el, de a torony felújítására és a harangok pótlására sor került. A kivitelezési munkák 2023 októberében kezdődtek és 2024. május közepén fejeződtek be. A plébánia két pályázatot nyert (2020-ban és 2021-ben még a tűzeset előtt) a templom felújítására. A Veszprémi Főegyházmegye – Navracsics Tibor miniszter közbenjárására és a kormány döntése alapján – 60 millió forint támogatást kapott a munkára. Az érsekség a beruházásra fordította a biztosító által kifizetett tűzkár teljes összegét, emellett saját forrásból biztosította a beruházás megkezdéséhez és a harangok pótlásához még szükséges mintegy 17 millió forintot. A plébánia gyűjtésekből, magánszemélyek és cégek adományaiból az orgona felújítását, a még elmaradt kisebb restaurálási munkákat, valamint két, régen leszerelt szenteltvíztartó visszahelyezését valósítja meg.

Agonás Szonja
Fotó: Veszprémi Főegyházmegye

Áldás a katekéták életére és szolgálatára

A Pécsi Egyházmegye hitoktatói már készen állnak az új tanévre

A 2024/2025-ös tanév kezdete leginkább a szülőket állította meg számlálhatatlan feladat elé az iskolakezdéssel kapcsolatban, de a pedagógusok és a hitoktatók is kivették a részüket a készülétkből. Augusztus végéhez közeledve az egyházmegye katekétái háromnapos továbbképzésen vettek részt Pécsen, ahol Veni Sancte szentmisével indították a találkozót.

A pécsi székesegyházban Nagy Norbert hitoktatási referens, esperes, tolnai plébános mutatott be szentmisét Dallos Tamás komló, Battonyai János mágocsi és Horváth Sándor nagydorogi plébános koncelebrálásával. A li-

érzéseinkben, gondolatainkban, vágyainkban alkatunk, elégedetlenkedünk, az áldozat szerepében tetszelgünk, méricskélünk, vagy inkább a malaszt és a hála vezet minket, és szeretetünkkel megismerjük a ránk bízottakat.

„Azért jöttünk össze, mert jó lenne, ha mi is kapnánk egy kis simogatást egymástól, a találkozó programjaitól. De legfőképpen Jézustól várjuk ezt a simogatást, ezért imádkozunk ma együtt” – mondta Nagy Norbert, aki a szentmise zárásában paptársaival közösen a Jóisten áldását kérte a megjelent katekéták életére és szolgálatára.

A Pécsi Egyházmegyében jelenleg mintegy 160 katekéta vesz részt a hitoktatásban, akik

turgiában a felolvasást a hitoktatók végezték. Nagy Norbert a köszöntőjében úgy fogalmazott: azért gyűltek össze, hogy felkészüljenek a folytatásra, hiszen valami véget ért, és valami új kezdődik a hitoktatók életében is. „Rajtuk, azaz rajtunk múlik, hogy az új tanévben az

egyházmegyei fenntartású oktatási-nevelési intézményekben közel 4100, állami fenntartású intézményekben 13 500, plébániai hittancsoportokban több mint 6600 gyermek számára közvetítik hitünk tanítását.

Forrás és fotó: Pécsi Egyházmegye

Boldogok vagyunk, ha adhatunk

Tanszerek az iskolakezdéshez a Győri Egyházmegyei Karitástól

Ünnepség keretében, püspöki áldással vehették át a gyerekek az iskolakezdéshez szükséges tanszereket augusztus 28-án a Győri Egyházmegyei Karitás központjában.

A Katolikus Karitás a „Legyen öröm az iskolakezdés!” elnevezésű adománygyűjtő kampányával évente közel tízezer nehéz sorsú gyermek beiskolázását segíti. A Győri Egyházmegyei Karitás idén tanszerek adományozásával, valamint az egyházmegyei családbizottság és a Pedró pékség közös felajánlásának célzott felhasználásával egészíti ki saját területén a Katolikus Karitás utaltványadományozási programját.

Mitől lehet öröm az iskolakezdés? – tette fel a kérdést köszöntőbeszédének elején Lőrincz Attila, a Győri Egyházmegyei Karitás igazgatója, s egy diákra hivatkozva rögtön meg is válaszolta azt: „attól, hogy találkozhatunk egymással, az osztálytársainkkal”. Az országos Katolikus Karitás tizennégy éve hirdeti meg tanszeradományozó programját abból a célból, hogy szociálisan nehéz helyzetben élő családokat segítsen. A támogatás éves szinten tízezer gyermeket is elérhet. A Győri Egyházmegyei Karitás évről évre csatlakozik ehhez a kezdeményezéshez. Az országos központ jóvoltából idén 1 200 000 forint értékben tanszerutalványokat tudtak eljuttatni nehéz sorsú családokhoz a tizennyolc önkéntes győri egyházmegyei karitászcsoporthoz. A támogatáshoz közel ugyanekkora összeggel járult hozzá a Győri Egyházmegyei Karitás, a püspöki hivatal és azok, akik az egyházmegyei gyermeknap alkalmából ajánlottak fel adományt.

A felajánlott és befolyt összegből egyházmegyei szinten kétszázötvenöt gyermeket tudnak segíteni a tanévkezdésnél. Lőrincz Attila örömmel számolt be arról is, hogy munkájuk nem csak tárgyi adományok átadásáról szól. Megemlítette a Karitás önkénteseiként dolgozó,

ferences gimnazista Bence nevét, aki lelkesen és elszántan fordul diákársai felé: ha valaki tanulási nehézséggel küzd, segíti a felzárkózásban, és korrepetálásának köszönhetően a diák sikeresen folytathatja tanulmányait.

A Szentatya által meghirdetett gyermekek világnapjához (2024. május 25–26.) kapcsolódva szervezte meg idén az első egyházmegyei gyermeknapot a Győri Egyházmegye Családbizottsága – idézte fel a nagy sikerrel megrendezett programot Németh István plébános, családreferens. Az ünnepségen jelen lévő adományozók, akik bizalmat és lehetőséget láttak a szolgálatban, az egyházmegyei gyermeknapon befolyt összeggel járultak hozzá a tanszerzsomagok

vásárlásához – utalt a családreferens Vajda Péterre, a Pedró pékség tulajdonosára, aki a helyszínen árult péksütemények és langallók árát ajánlotta fel jótékony célra. A családbizottság számára egyértelmű volt, hogy a gyermeknapon összegyűlt adományokat a gyerekek tanévkezdésére fordítják. Adni öröm, jól tenni jó! – zárta beszédét Németh István.

Szeretjük az összefogást, azt, ha segíteni tudunk. Ezért is érdemes péknek lenni. Mi vagyunk boldogok, ha adhatunk – nyilatkozta Vajda Péter vállalkozó.

Az ünnepélyes tanszeradomány-átadáson Veres András megyéspüspök megáldotta a jelenlévőket és a tanszereket.

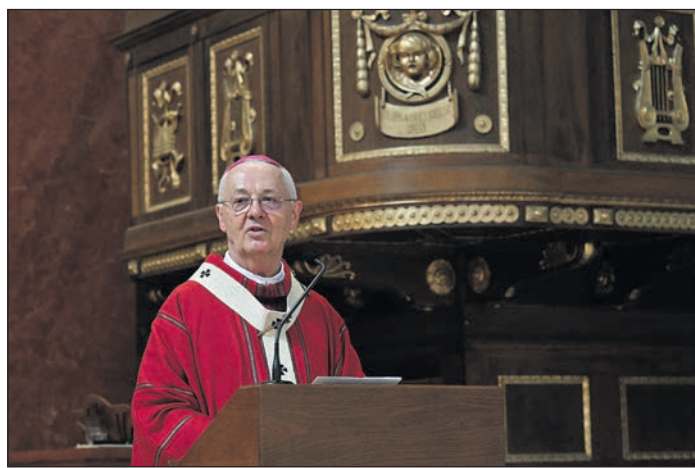
Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Ábrahám Kitti

Egri Főegyházmegye

Jézus Krisztus lelkiisége
jellemezze iskoláinkat!

Tanévnyitó ünnepséget tartottak az Egri Főegyházmegye fenntartásában működő oktatási-nevelési intézmények lelkipásztorai és pedagógusai számára az egri bazilikában augusztus 27-én.

Lóczi Tamás, az Egri Főegyházmegyében működő Egyházmegyei Katolikus Iskolai Főhatóság (EKIF) elnöke bevezetőjében köszönetet mondott a házigazdának, az intézmények fenntartójának, Ternyák Csaba egri érseknek a katolikus oktatásban vállalt szerepéért, szolgálatáért. A program előadásokkal kezdődött. Varga László kanonok, a váci székesegyház karnagya, a Váci Egyházmegye zene-

elmondta: minden gyermek más és más bánásmódot igényel. A szakember az egyes helyzetek elméleti és gyakorlati megoldásairól adott ismereteket. Az előadások után átadták a Szent Gellért-díjakat és

a szülők ránk bízta, valamint a szülőkkel is – tette hozzá. – Isten új szövetséget akar kötni velünk, hogy új lendülettel, új lelkesedéssel induljunk az új tanévnek. Jézus Krisztus lelkiisége jellemezze iskoláinkat, és jellemezzon bennünket – buzdított a főpásztor. – Krisztus a történelem központja, ő akar a mi életünk központja is lenni; ez a krisztocentrikus világnézet, az ő neve kapcsol össze bennünket, és őmiatta vagyunk keresztények.

A szertartás végén Lóczi Tamás EKIF-elnök megköszönte az érseknek a tanítást, a szentmise bemutatását, majd megkérte, nyissa meg a 2024/25-ös tanévet, és hirdesse ki annak mottóját. Ternyák Csaba érsek úgy fogalmazott: Isten emberre lett, leszállt a magasból, s ezzel példát adott, hogy mi is segítsük azokat, akik ránk vannak bízva. Ezért olyan fontos számunka a templom, hogy bemenjünk, hallván a hívást: Venite, adoremus Dominum! (Jöjjetek, áldjuk az Urat!). Erre a mottóra kérték az Úr áldását.

Forrás:
Egri Főegyházmegye
Fotó: Szántó György

igazgatója egri kispapi éveit felidézve úgy fogalmazott, ez az időszak meghatározta életét, negyvenhat éve tartó pedagógusi munkáját. Az előadó az imádság pedagógiai vonatkozásairól szólva úgy fogalmazott: a leglényegesebb, hogy a gyermekek érezzék Isten átkaroló szeretetét, s beszéljenek az Istennel.

Révész-Kiszela Kinga, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem docense *Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek a köznevelésben* című előadásában

az igazgatói megbízóleveleket (A Szent Gellért-díjasok és a kinevezett igazgatók névsora az Egri Főegyházmegye honlapján olvasható – a szerk.).

A tanévnyitó szentmisét Ternyák Csaba egri érsek mutatta be. „Ma az igazgatók és a pedagógusok jelenléte révén bevonult az iskola a templomba, és megvalósult a templom és az iskola szövetsége” – mondta szentbeszédében az érsek.

Isten kezdeni akar velünk valamit, és rajtunk keresztül azokkal a gyerekekkel is, akiket

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

A remény zarándokai

A debreceni Megtestesülés-templomban tartották a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye köznevelési intézményeinek közös tanévnyitó ünnepségét augusztus 26-án. A Veni Sancte szentmisét Palánki Ferenc megyéspüspök mutatta be. A főpásztor az eseményen magasabb vezetői kinevezéseket, valamint egyes pedagógusok munkájának elismeréseként a Szent Gellért-díj arany, illetve ezüst fokozatát adta át.

Palánki Ferenc püspök átadta a vezetői kinevezéseket és a Szent Gellért-díjakat

Palánki Ferenc megyéspüspök a 2025-ös szentév mottójához csatlakozva a 2024/2025-ös tanévről meghirdette „A remény zarándokai” vezérgondolatot. A szentmisén elhangzott beszédében erről elmélkedett.

Mint mondta, a keresztény reményről Szent Pál azt írja, hogy „nem csal meg” (Róm 5,5). Ezekkel a szavakkal kezdi Ferenc pápa a szentévet meghirdető bulláját is, amelyet május 9-én, a mennybemenetel napján hirdettek ki. „A remény nem csal meg, a remény teljeseedik.” Ennek a reménynek vagyunk mi a zarándokai, ha ott hordozzuk a szívünkben.

magunkba zárjuk, akkor az meghal, véget ér. De ha továbbbadjuk, akkor mások számára is éltető erővé válik – buzdított a püspök, majd mindenkinek jó zarándokutatót kívánt az új tanévre.

A szentmise után a jelenlévők Molnár József László digitális kommunikátor, a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács (NHIT) tagja előadását hallhatták, amelynek fő témája a mesterséges intelligencia volt. Az előadó szöveget a spirituális intelligenciáról és a digitális állampolgárságról is.

A Szent Gellért-díjat a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia alapította azzal a céllal, hogy lehetőséget teremtsen a katolikus közoktatásban végzett kiemelkedő munka elismerésére. „A kitüntetettek emberi tulajdonságaikkal, szakmai tudásukkal a testület

Az új iskolaév is legyen a reménység zarándoklata, hittel, szeretettel teljes út – javasolta Palánki Ferenc.

Jézus azt mondja: „Aki hisz bennem, annak a szívéből élő víz forrásai törnek elő.” Ha hittel, reménnyel, szeretettel élünk, megtekinthetjük a szívünk, túlcsordul, és eljut másokhoz is. Ha a szeretetet, a reménységet

Ezt követően Palánki Ferenc megyéspüspök magasabb vezetői kinevezéseket, valamint egyes pedagógusok munkájának elismeréseként a Szent Gellért-díj arany, illetve ezüst fokozatát adta át. (A kinevezett pedagógusok és a Szent Gellért-díjasok névsora a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye honlapján olvasható – a szerk.)

előtt követendő példát jelenítenek meg. Kitüntetettnek lenni felelősség, mert ehhez méltóan kell élni és dolgozni a jövőben is” – olvasható a Szent Gellért-díj kiadására vonatkozó szabályzatban.

Forrás és fotó:
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Szombathelyi Egyházmegye

Vezessük el a fiatalokat a forráshoz!

Hagyomány immár, hogy a Szombathelyi Egyházmegye fenntartásában működő oktatási-nevelési intézmények dolgozói közösen vesznek részt tanévnyitó szentmisén, amelyre ezúttal Celldömölkön került sor augusztus 26-án.

Tálas József, a szombathelyi Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága (EKIF) igazgatója köszöntötte a meg-

jelenteket, majd Székely János megyéspüspök átadta a Szent Gellért-díj ezüst fokozatát Földes Tihamérnak, a szombathe-

lyi Boldog Brenner János Kolégium munkatársának.

Több egyházmegyei intézményben is ismerik és al-

képzés legfontosabb célja az alapvető emberi értékek mentén történő szemléletformálás. Nem csak módszertani útmutatást kapnak a résztvevők; a legfontosabb a személyiség-fejlesztés, a megerősítés annak érdekében, hogy később segítséget nyújthassanak a fiatalok családi életre való felkészítésében, és támogatni tudják őket a felnőtté válás útján, élethivatásuk vállalásában.

Vezessük el a fiatalokat a forráshoz! – ezt kérte a pedagógusoktól szentbeszédében Székely János megyéspüspök. Mózsesnek nagy álma volt, hogy az Istennel való találkozást a nép is átélhesse. És így is történt. Isten leszállt, és szólt a lángok közül. Amit Mózes átélte a Hórebbe, azt átélhette az egész közösség. Hasonló a küldetésük a peda-

kalmazza a Családi Életre Nevelés programot, amelyet Hortobágyiné Nagy Ágnes mutatott be a tanévnyitón. A

gógusoknak: az életüknek van egy titokzatos, égő csipkebokra, amely lángolt, amikor megsejtették küldetésüket, hogy embereket neveljenek, segítsék a fiatalokat szellemük, lelkük fejlődésében, és elvezessék őket Istenhez.

Senki nem adhatja azt, amije nincs: ha nincs a lelkünkben élő tűz, akkor nem tudjuk a gyermekeknek átadni azt – mondta szentbeszédében

Székely János. A főpásztor megfogalmazott néhány gondolatot arról is, hogyan tudnak a pedagógusok visszanyúlni a forráshoz, meríteni belőle, és másokat is elvezetni hozzá.

Forrás a gyermekkor, annak élményei, szeretetteljes időszaka, valamint azok a tiszta ajándékok, amelyek közvetlenül a Teremtő kezéből származnak: ilyen a természet. Forrás a Biblia is, amely lélek és élet – mu-

tatott rá a püspök. Fontos forrásnak nevezte emellett a szentségeket, valamint az igazságot, ami nem más, mint a valóság, a világmindenségbe beleültetett isteni harmónia és rend. Ha egy fiatal megsejti ezt, ha rájön, hogy ebbe kelene belesimulnia, akkor felszabadul és szárnyalni kezd. Ha azonban egy gyermek azt gondolja, hogy az életnek nincs semmi értelme, akkor eltűnik az életéből az igazi erkölcs. Ez utóbbi azt jelenti, hogy van fölöttünk egy objektív mérce, létezik egy isteni rend, s ebben kell tiszta hanggá válnunk – mondta Székely János.

A szentmise után agapé várta az oktatási intézmények munkatársait.

Forrás és fotó:
Szombathelyi Egyházmegye

Nem különbek, hanem küldöttek vagyunk

Püspöki szentmise a Schönstatt-családtáborban

Augusztus 19. és 25. között a Magyar Schönstatti Családmozgalom nyári táborát tartották a bárdudvarnoki lelkigyakorlatos központban. A családtáborba augusztus 22-én, csütörtökön ellátogatott Varga László kaposvári megyéspüspök, és szentmisét mutatott be a Porta Pacis (eredetileg bencés monostor) faépületének kápolnájában.

is arra a lakomára, melyet Isten készített az emberiségnek. Isten szándéka szerint valamennyiünk hivatása a szentség. Többet akar, mint hogy rendes emberek, jó állampolgárok és becsületes egyháztagok legyünk. Szentté akar tenni bennünket. A szentség nem erőverseny, nem azt jelenti, hogy legyőzöm a másikat az erőimmel.

A szentség az alázat útja. Nem fölfelé, hanem lefelé vivő út – az önküresítésbe, alázatba, szolgálatba, mert ezt tette a Szent, aki megjelent Jézus Krisztusban. Mi őt akarjuk követni, az ő lelkületét. Az életszentség titka egy kapcsolat. Olyan, mint a házasságban a szerelem. Minél izzóbb, annál jobban átforgatja benneteket, s megadjátok magatokat a másinak. Megadjátok magatokat a szeretetnek, s önként, minden kényszer nélkül változtok, mert annyira szeret a másik, s te is annyira szereted őt. Ilyennek képzelem az élet-szentséget. Beleszeretünk a szerelmes Istenbe önként, s mivel szeretve vagyunk, engedjük, hogy formáljon bennünket. A Szenttel, a Szeretettel való kapcsolat átforgatja bennünket, s az, hogy meddig jutunk ebben, azon múlik, hogy mennyi időt és találkozást szánunk ennek a kapcsolatnak – fogalmazott prédikációjában a főpásztor.

Forrás: Kaposvári Egyházmegye

Fotó: Kling Márk

Pécsi Egyházmegye Indul a férfitalálkozóok negyedik évada

A hagyományosan a püspöki székhelyen, Pécsen induló rendezvénysorozat idén két új helyszínnel, Siklóssal és Bonyhád-dal bővül, így már összesen kilenc városba viszik el a szervezők a szeptember 13-án kezdődő férfitalálkozókat négy új témakörrel. A bővítés miatt a pécsi nyitótalálkozó kettőről egy találkozásra csökkennek.

A Pécsi Egyházmegye 2021-ben indult férfitalálkozóit már az első évben nagy érdeklődés övezte. Idén ősszel immár a negyedik évadot kezdik meg. Az első évben a férfiak nagy sorskérdéseit állították előtérbe. A másodikban az emberi és az isteni szó kérdéskörét, félelmeink

Az idei évad új perspektívákat kínál a következő témákhoz: a férfi imádsága, a test teológiája, egymás támogatásának lehetőségei és korlátai, Isten velünk kapcsolatos véleménye. A Felföldi László pécsi megyéspüspök kezdeményezésére életre hívott, édesapákat, nagyapákat és minden nagykorú férfit megszólító találkozók koncepciója egy harminc fős csoport tagjainak együtt gondolkodásában forrta ki magát. Az első három évadban az egyházmegye hét településén – Pécsen, Mohácson, Szekszárdon, Pakson, Tamásiban, Dombóváron és Szigetváron – hallgathattak előadásokat az érdeklődők, négy-négy sorozatban. Az idei ősztől már Siklós és Bonyhád is szerepel a helyszínek között. Felföldi László pécsi megyéspüspök, aki az ösz-

és reményeink, kudarcaink és sikereink, valamint az Egyház és a világ összefüggéseinek témáját járták körbe. A tavaly ősszel indult harmadik évadban személyes életünk határvonalai, közösség és magány, gyászunk és veszteségeink kérdéseire keresték a választ, azt is vizsgálva, mi Isten akarata a személyes életünkben.

szes helyszínen, a férfitalálkozókat valamennyi alkalman részt vesz, felekezeti hovatartozástól függetlenül nagy szeretettel hív és vár mindenkit, akit érdekelnek a férfilét nagy témái.

Forrás és fotó:
Pécsi Egyházmegye

Minden gyermekért megküzdünk

Véget ért a Katolikus Karitászi idei „Vár a nyár!” programja

A Katolikus Karitászi balatonakali központi táborába látogattunk augusztus 29-én, ahol utolsó turnusához érkezett a „Vár a nyár!” program. Ezúttal a bácskai Csantavéről és a bánáti Nagyikindáról nyaralt negyven gyerek a Balatonnál. A nyárzáró eseményen a „Legyen öröm az iskolakezdés!” program keretében tanszereket is ajándékoztak a táborozóknak.

meghívást Akaliba. Nagy öröm volt, hogy ránk is gondoltak. Húsz gyerekkel érkeztünk, és reméljük, nem utoljára vagyunk itt” – mondja Pásztor

Natália, a csantavéri karitászi vezetője. A többi kíséreléssel együtt ő is az ottani plébános, Utcai Róbert – Pubi atya – jobbkeze.

„Ami jó, gyorsan elmúlik. Az volt a célunk, hogy gazdag programokkal nyújtsunk nektek élményeket. Most következik az iskola, s reméljük, így,

feltankolva, valóban lendülettel és az új ismeretekre nyitottan tudjátok kezdeni a tanulást. Szeretnénk, ha nem üres kézzel térnétek haza. Már az iskolára gondolva egy-egy tanszerekkel felszerelt iskolatáskát szeretnénk átadni nektek. Reméljük, jövőre újra találkozunk.”

Écsy Gábor elmondta, a Katolikus Karitászi szervezésében tizenhat egyházmegyében közel négyezer gyerek nyaralt különféle táborokban. A segélyszervezetnek fontos, hogy külföldi gyerekeket is vendégül lássanak. Idén Kárpátaljáról és a Délvidékről is nyaraltak gyerekek Balatonakaliban, és Belső-Ukrajnából is fogadtak tanulókat. A karitászigazgató végül köszönetet mondott az adományokért, amelyek lehetővé tették, hogy mindez megvalósuljon.

A gyerekek műsorral készültek a táborzárásra, énekeltek, verseltek, végül pedig két kislány tolmácsolta a vendégek köszönetét. Nagy volt az összhang a táborozók és a kísérők között. A gyerekek átvették az iskolatáskákat, és boldogan bontogatni kezdték az ajándékot. Ragyogó szemmel csodálkoztak rá az új felszerelésre, amelyben játék – labda és jojó – is helyet kapott. Egy élménnyel teli hét ért véget, otthon lesz miről beszélgetni, és bizonyára sokan várják majd a következő évi táborot.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Ha kicsivel kevesebbet fogyasztanánk...

Beszélgetés Ürge-Vorsatz Diána klímakutatóval

(Folytatás az 1. oldalról)

Globális szinten tizennégy hónapja folyamatosan döntjük a rekordokat. Ez azért ijesztő, mert az El Niño-hatásnak, ami fölhajtja a globális átlaghőmérsékletet, január-februárban vége volt, április után általában elmúlik. Tehát mostanra már nem volna szabad éreztetnie a hatását.

– **Hogyan vonná meg a 2015-ös párizsi klímamegállapodás óta eltelt időszak mérlegét?**

– Ferenc pápa *Laudato si'* (Áldott légy) című, első enciklikája 2015-ben jelent meg. Ez elindított egy kegyelmi folyamatot, amelynek kiteljesedését a párizsi klímamegállapodás jelentette. Az aláírók ebben vállalták, hogy 1,5 Celsius-fok alatt tartják a globális felmelegedés mértékét. (Az értéket az ipari forradalomhoz képest mérik – *a szerk.*) Az eredeti terv 2 Celsius-fok lett volna, de többek között az enciklika hatására az aláírók belátták: a globális igazságtalanságokat nagyon felgyorsítja az éghajlatváltozás, ami kiemelten sújtana sok különösen sérülékeny országot. Például a kis szigetállamokat, amelyek ugyan nem tűnnének el teljesen a Föld színéről, de fennáll a veszélye annak, hogy elárasztaná őket a víz, és a területük jelentős része lakhatatlanná válna, mert a sós víz beszívároga a termőterületeikre. Emellett több afrikai és ázsiai országot is fokozottan sújt a globális felmelegedés. Ezért a felmelegedés elfogadható értékét 2 Celsius-fokról 1,5 fokra csökkentettük. 2018-ban jelent meg az új IPCC-jelentés, amely megvizsgálta, egyáltalán lehet-e még ezen a szinten, tehát 1,5 Celsius-fokon tartani a globális felmelegedést. Akkor azt mondtuk, lehet, sőt, nem csak egy út vezet Rómába, sokféle-képpen elérhető ez a cél. Az akkori sokféle útból azonban mára sajnos többet kizártunk már. Azt azonban változatlanul valljuk: technikailag, sőt gazdaságilag is megvalósítható ez a cél, csak az a kérdés, mennyire támogatja a társadalom és a politika. Néhány dolgon ugyanis drasztikusan változtatnunk kellene.

– **Mire gondol?**

– A változtatás nem azt jelenti, hogy vissza kellene térnünk a sötét és hideg barlangokba, de például nem volna szabad ijesztően nagy autókat gyártanunk. Annak idején kényelmesen elértünk a Zsigulikban is. A kis- és középkategóriás autók ma már szinte gyufásdoboznak tűnnek a hatalmas városi terepjárók mellett. Az sem feltétlenül fontos, hogy a világ minden pontjára eljussunk nyaralni. A helyzet jelenleg az: ha nagyon ügyesek lennénk, a célként meghatározott 1,5 fokot még el tudnánk érni, és ez borzasztóan fontos volna. Jelenleg 1,3 Celsius-foknál tartunk, és valószínűleg el fogjuk érni a másfél fokot. A nehézség az, hogy ez az átlaghőmérséklet az ipari forradalom előtti időben gyakorlatilag tízezer évig stabil volt, nem változott. Minden egyes tizedfok számít, tehát nagyon lényeges lenne, hogy ne menjünk tovább a melegedésben.

– **Egyes vélemények szerint már a közeljövőben mediterrán éghajlatú ország leszünk.**

– A nyári meleget tekintve lehet ez a benyomásunk, de soha nem leszünk mediterrán éghajlatú ország, annak ugyanis jellemzője a tenger közelsége. Mivel a kontinens közepén vagyunk, ezért a nyár és a tél, valamint az éjjel és a nappal közötti hő-

mérséklet-különbség nálunk mindig nagyobb lesz. Csapadék tekintetében is jobban állunk, mint a mediterrán országok, ahol súlyos gondot okoz a csapadékhiány. Már 2 Celsius-fokos globális hőmérséklet-emelkedésnél eléri az alkalmazkodási képességük határait. Van az a mondas: amikor kivágtuk az utolsó fát, kifogtuk az utolsó halat, és beszennyeztük az utolsó csepp folyóvizet is, akkor dőbbenünk majd rá, hogy a pénzt sem megenni, sem meginni nem lehet. Vízet nem lehet gyártani. Ha elfogy, akkor elfogyott.

– **Ferenc pápa sokszor beszél arról, hogy egyénileg és közösségileg is a megtérés az egyetlen út ahhoz, hogy élhetőbbé tegyük a világunkat. Keresztény tudósként mit gondol erről?**

– Ez tökéletes összhangban van azzal, amit a tudomány is állít, csak ritkán merünk kimondani: ha egyre csak halmozzuk a földi értékeket és élvezeteket, a veszünkbe rohanunk. Ha viszont nem ezt tesszük, hanem megpróbálunk létrehozni egy igazságosabb gazdaságot és társadalmat, ami sokkal jobban épít a lelki értékekre és a szociális-társadalmi jóllétre, akkor meg tudnánk állítani az éghajlatváltozást. A gazdasági növekedés helyett arra kellene fókuszálnunk, hogy harmonikusabbak legyenek a kapcsolataink, a családi viszonyaink, hogy legyen jó oktatásunk, egészségünk, közösségünk. Azaz, ahogyan Ferenc pápa is gyakran hangsúlyozza, ha mindenki egy kicsivel kevesebbet fogyasztana, attól megváltozának a folyamatok.

– **Tudományosan kijelenthető, hogy az ember tehet a kedvezőtlen tendenciák kialakulásáról?**

– Egyértelműen. S mivel mi tehetünk róla, így mi vagyunk azok is, akik meg tudjuk állítani ezt a folyamatot.

– **A közelmúltban a közösségi oldalon egy szuggesztív képpel írta le a jelenlegi helyzetet. Azt mondta róla: olyan, mint amikor a békát főzik a vízben.**

– Létezik egy kísérlet, amely szerint ha egy békát bedobunk egy forró vízzel telt fazékba, kiugrik. Ha viszont hideg vizet teszünk, majd a vizet szép lassan melegítjük, akkor sajnos megfő a béka. Attól tartok, hogy ez történik most velünk. Mindig azt mondtuk: akkor tér majd észhez az emberiség, ha bekövetkezik egy nagy katasztrófa. Ma már azonban mindennaposak a katasztrófák.

Nincs olyan híradó, aki ne azzal kezdődne, hogy valahol iszonyú nagy tüzek égnek, áradás miatt emberek veszítették életüket, a kukoricatermés felét elpusztította az aszály, tavak száradtak ki. Nem vezetünk statisztikát arról, hogy Európában hány ember hal meg a hőség hullám következtében. Kánikula idején harminc-száznyolcvan százalékkal is megnő a napi halálozás, csak a halotti anyakönyvi kivonatban a halál okaként nem a hőség, hanem a sztrók vagy a szívinfarktus szerepel. A hőhullám koraszülés okozója is lehet. Tévhit, hogy az ember mindenhez alkalmazkodni tud, ez nincs így. Az alkalmazkodásnak sajnos megvannak a határai. A közelmúltban ugyancsak a közösségi oldalamon írtam egy tájfutócsoportnak, hogy a nyári forróságban az Alföldön ma már nem volna szabad napközben tájfutóversenyt rendezni, mert ezzel komoly veszélynek tesszük ki az embereket. Ellene vetették: nincs rossz idő, csak rossz ruházat. Ez érvényes a hidegre, de a forróságra nem. Hiszen harminchat fokon üzemelünk, folyamatosan hőt kell leadnunk. A hőleadáshoz pedig a környezetünknek hűvösebbnek kell lennie a testhőmérsékletünkénél, hiszen a hő csak a melegtől a hideg felé áramlik. Ideig-óráig el tudjuk viselni a harminchat foknál magasabb hőmérsékletet, ha tudunk eleget izzadni, de például nagy páratartalom mellett nem tudunk. Ha sporttevékenységet vagy fizikai munkát végzünk, még intenzívebben kell leadnunk a hőt, tehát még nagyobbak kell lennie a hőmérséklet-különbségnek. Ez fizikai határ az emberi test számára. És az a baj, hogy a Föld jelentős részén nagyon hamar el fogjuk érni azt a határt, ami ma a Szaharát jellemzi, amely az év jelentős részében gyakorlatilag lakhatatlan. Előrejelzések szerint 2070-re Indonézia, Afrika és India jó része élehetetlen hely lesz. Három és fél milliárd emberről van szó! Sokan mondják erre: Dubajban is élnek, és ott melegebb van. Igen, de ott kizsákmányoló a gazdaság, mindenkinek van légkondicionálója. Az említett területeken viszont az emberek nagy részének a közeljövőben nemhogy klímaberendezése, de még hűtőszekrényre sem lesz. Tiszta ivóvizük sincs. Ők vagy halálra vannak ítélve, vagy el kell menekülniük az otthonukból. Még megelőzhetjük ezt, de nagyon sürgősen cselekednünk kellene.

– **Keresztény klímakutatóként mi-ben reménykedik?**

– Hál' Istennek az emberek egy részében nagyon sok a jóakarát. Sok

az olyan jó megoldás, amelylyel a kecske is jól lakik, és a káposzta is megmarad. Ezek közé tartoznak a jobban tervezett városok, a nulla energiás, jól megépített házak, a rengeteg faültetés. Vigyázni kell arra is, hogy ne pazaroljuk a vizet például luxusmedencékre, mert ettől néhány embernek ugyan nagyon jó lesz, de a többiek megsülnek és elfogy az ivóvizük. Be kellene látni végre: nem szabad, hogy ilyen irányba fejlődjön a társadalom.

– **Ferenc pápa *A teremtett világgal együtt remélj és cselekedj* címmel kiadta üzenetét a szeptember elsejei teremtésvédelmi imanapra. Ebben így fogalmaz: „Hatalmunk (...) néhány évtized alatt örületes ütemben nőtt. Lenyűgöző és elképesztő technológiai fejlődést értünk el, de nem vesszük észre, hogy közben rendkívül veszélyes lénnyé váltunk, aki sok élőlény életét és a saját fennmaradását is képes veszélyeztetni.” Ha jól értjük, itt arról van szó, hogy az emberi ésszel felfoghatatlan technikai fejlődéssel nem tartott lépést az emberiség erkölcsi-etikai fejlődése.**

– Pontosan. Számomra az volt a legérdekesebb, amikor a mesterséges intelligenciát kitaláló leggazdagabbak is azt mondták: most álljunk meg, és gondolkozzunk inkább. Addig ne fejlesszük tovább, amíg ez az egész nincs megfelelő erkölcsi alapra helyezve.

– **Üzenetében a Szentatya is figyelmeztet, hogy sürgősen erkölcsi korlátokat kell szabnunk a mesterséges intelligencia fejlesztésének.**

– Nem is a technikai fejlődés az igazi gond, hanem az, hogy ennek következtében egyesek elképesztő mértékben meggazdagodtak. Néhány milliárdos gazdasági érdekei felülírtak minden józan és közérdekű megfontolást, erkölcsöt. Nagyon örülnek, ha a klímátárgyalásokon is jobban érvényre jutnának az erkölcsi megfontolások. Ha például lenne egy, a hit kérdéseinek szentelt nap, amikor morális szempontok is szóba kerülnének.

– **Statisztikai adatok szerint a világ nyolcvan leggazdagabb emberének több a vagyona, mint a 3,4 milliárd szegénynek együttvéve. A leggazdagabbak pedig bármit megvesznek annak érdekében, hogy az ő akaratuk, ideológiájuk érvényesüljön. A médiát is a saját érdekeik szolgálatába állítják.**

– Így van. Befolyásolják a gondolkodásunkat, azt, hogy mit szerezünk. Elhitetik az emberekkel, hogy akkor lesz jó nekik, ha még nagyobb autót vesznek, ha sűrűn cserélgetik a mobiltelefonjukat. Holott mindenki sokkal boldogabb volna attól, ha jó lenne a házassága, a párkapcsolata, ha egészségesen, szépen élne a családjával, ha valamilyen közösséghez tartozna. Nagyon szeretem a magyar Zwack családot, mert – a részvényesek szörnyűködése ellenére – nem az a kizárólagos céljuk, hogy minél több terméket adjanak el és folyamatosan növekedjenek. Nekik az a legfontosabb, hogy a vásárlók és a dolgozók is elégedettek legyenek. Ez ad reményt nekem. Hogy sok jó embert látok magam körül, akiknek igenis fontos az erkölcs, az etika.

– **Mi az, amit mi, keresztények tehetünk a klímaváltozás egész emberiséget károsító hatásai ellen?**

– Két dolgot tudok kiemelni. Az egyik, hogy minél többet beszéljünk erről a kérdésről, foglalkozzunk vele. Ha a közösségeinkben, a plébániánkon, a családjainkban, a munkahelyünkön rendszeresen beszélünk a teremtésvédelemről, azzal sokkal többet tehetünk, mintha most mondok egy praktikát. Azt nem biztos, hogy mindenki elfogadná, másoknak esetleg más elképzeléseik vannak a kivezető útról. Ha például azt mondanám, együnk kevesebb húst, elképzelhető, hogy valaki így reagálna erre: akkor inkább nem érdekel a klímaváltozás, mert nem tudok, nem akarok lemondani a húsról. Örülök, hogy egyre több prédikációt hallok, ami kapcsolódik a klímaváltozás témájához, és fontos eredmény, hogy idehaza is egyre több teremtésvédelmi csoport alakul az Egyházban.

A másik, amit megtehetünk, és ugyanilyen lényeges: támogatassuk a döntéshozókat, hiszen nem könnyű a helyzetük, amikor meghozzák a klímavédelemmel kapcsolatos határozataikat. Lehet, hogy le kell zárniuk még egy útfelületet a biciklisávnak, és ez először nagyon sok kellemetlenséggel jár, de hosszú távon mindannyian jobban járunk ezzel.

– **Tudna mégis valami konkrét tanácsot is adni, hogy mi az, amivel hozzájárulhatunk a klímaváltozás mérsékléséhez?**

– Ültessünk minél több fát, de ne úgy, hogy kivágunk helyette egy másikat. Ha mindenki évente ültetne egy fát, az előremutató lenne. Ötven év kell ahhoz, hogy egy fa megnőjön, de nekünk nincs ötven évünk. Meg kell védenünk a meglévő fáinkat, most kell cselekednünk.

A tudomány kimutatta: ha holnapról mindenki környezettudatosan élne egyénileg, akkor csupán a káros kibocsátások öt százalékát tudnánk csökkenteni. Ha viszont rendszer-szintű a változás, akkor sokkal kényelmesebben, nem nagy áldozatok árán akár hetven százalékot is meg tudunk takarítani. Ez utóbbihoz a kormányzatok döntése és támogatása szükséges.

– **Mennyire figyelnek a klímakutatók, az Ön környezetében élő emberek Ferenc pápa és a Katolikus Egyház üzeneteire?**

– Nekem az a legfőbb reményem, hogy a dolgok jó irányba fordulnak. A gazdasági életben nem fognak alapvetően megváltozni a mechanizmusok. A pápának azonban óriási a szava, az erkölcsi tekintélye. Ha ny nyire egyértelműen kiáll a teremtett világ védelme mellett, az hatalmas dolog. A Szentatya egyrészt eléri azokat is, akiknek nem fontosak ezek a kérdések, másrészt fölülemelkedik a politikán. Nem véletlen, hogy 2015, a *Laudato si'* megjelenésének éve kegyelmi esztendő volt: megszületett a fenntartható fejlődési célokról szóló megegyezés, majd a párizsi klímamegállapodás. Ha nem jelenik meg ez az enciklika, szerintem mindez nem történik meg, vagy legalábbis nem ilyen ambícióval. Ezek a megegyezések persze nem fogják megoldani az emberiség összes baját, de jobba tették a világot. Ezt a folyamatot a *Laudato si'* kezdeményezte. Ugyanilyen csodálatos kezdeményezés a teremtésvédelmi imanap és az erre kiadott pápai üzenet is.

Kuzmányi István, Bodnár Dániel
Fotó: Fábíán Attila (archív)

ALBÉRLET

PÉCSEN, a Petőfi utcában, egyetemek közelében kiadó egy 40 négyzetméteres, egyszobás, összkomfortos lakás. Érdeklődni: 06/30-286-1425

ADÁSVÉTEL

VADÁSZATI tárgyú régi könyveket vásárolok. T.: 06/20-341-9106

ÁLLÁS

MEGBÍZHATÓ bejárónőt keresek heti egy alkalomra Budapest belvárosában. T.: 06/20-445-2373 (délután)

ÉLETJÁRADÉK

BIZALOM ÉS SEGÍTSÉG. Megbízható budai hívó család olyan, Budapesten élő kedves hölgyet vagy urat keres, akivel élet-

járadéki szerződést köthet. Havi rendszeres, komoly bevétellel segítjük Önt ezután, hogy könnyebbek legyenek a hétköznapiak, ne okozzon gondot a számlák befizetése vagy a gyógyszerek megvásárlása. Saját otthonában élhet továbbra is, és élvezheti azt a nyugalmat, amelyért egész életében megdolgozott. Emellett pedig egy olyan családot ismerhet meg, amely őszintén és bizalommal fordul Ön felé, és segíti a hétköznapiakban. Hívjon bizalommal! T.: 06/20-433-6019

INGATLAN

ELADÓ BUDAPESTEN, AZ I. KERÜLETBEN, csendes utcában, de jó közlekedéssel, zöld, fás területre néző, magasságban (első emeleti magasságban), 90 nm-es, háromszobás lakás, nagy étkező-konyhával, kádas-zuhanyzós fürdőszobával, külön WC-vel. Az új, zárt égésterű kombicirkóval

ellátott lakás étkező-konyhája a belső zöld udvarra néz. Érdeklődni lehet: 06/30-202-0832

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPENZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrassy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

ŐLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órákor szentmise. Cím: Budapest XII., Gálgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentsegímádási rendje: hétköznapi 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órákor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imalábadba elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órákor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szűz szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órákor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órákor a Budapest-belvárosi Nagybaldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért Budapesten és Egerben a következő napokon: szeptember 6., péntek, október 5., szombat, november 6., szerda, december 6., péntek. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órákor élőben közvetíti a budapesti városmajori Jézus Szíve-templomból (Budapest, XII., Csaba utca 5.) a Magyar Katolikus Rádió, az egri bazilikából (Szent János Apostol és Evangélista-főszekesegyház, Eger, Pyrker tér 1.) a Szent István Rádió.

Csobánka-Szentkúton a régi hagyományokhoz híven folytatódna a nagy múltú elsőszombati szentmisék. Mindenkit szeretettel várnak a festői szépségű Mária-kegyhelyen 2024. május 4-étől október hónapig minden elsőszombaton a szentkúti kápolnában 10.30 órákor kezdődő ünnepélyes engesztelő rózsafüzér-imádságra és a 11 órákor kezdődő szentmisére.

SZENTSÉGIMÁDÁS

Debrecenben, a Szent Anna-székesegyház keresztelőkápolnájában (Debrecen, Szent Anna u. 15.) hétfőtől szombati, a reggeli szentmisék végétől az esti szentmisék kezdetéig egész napos szentségimádási lehetőség lesz 2024-ben is. „Jöjjetek hozzám mind, akik fáradtak vagytok és terhet hordoztok, és én felüldítelek titeket!” (Mt 11,28). Szeretettel várják a közösségek, imacsoporthoz, családok, egyének jelentkezését erre a különleges lehetőségre, amelyre időpontot az egyházközség weboldalán <https://szentannaplebania.dnyem.hu/> lehet foglalni, illetve további információ a szentanna@gmail.com e-mail-címen kérhető.

MINDSZENTYNEUM
ZALAEGRSZEG

Ars Sacra Fesztivál
a Mindszentyneumban
2024.09.14-22.

2024.09.21-én
ingyenes zárandoknap és
Koronkai Zoltán SJ előadása Kerkai Jenőrről

További programok: mindszentyneum.hu

SZENTÉV

RÓMA 2025

A Szent István Ház és a Villa Mater Redemptoris szeretettel várja a Szentévben Rómába érkező zárandokokat!

PÁPAI AUDIENCIÁK

BŰNBÁNAT

MEGBOCSÁTÁS

SZENTMISÉK

HÉT TEMPLOM ZARÁNDOKLAT

KIÁLLÍTÁSOK

KONCERTEK

www.iubilaeum2025.va

SZENT ISTVÁN HÁZ
RÓMA

Szent István Ház
Via del Casaleto 481,
Roma (RM) – 00151
Bővebb információ:
www.cssroma.katolikus.hu
szih@katolikus.hu
Tel.: +39 06 69281372

VILLA MATER
REDEMPTORIS

Villa Mater Redemptoris
Via Francesco Tamagno 38,
Roma (RM) – 00168
Bővebb információ:
www.vmr.katolikus.hu
vmr@katolikus.hu
Tel.: +39 06 8678 5257

köszöntő, 19 órákor ünnepi vigília-szentmise, gyertyás körmenet. Főcelebráns: Menyik Dániel OFM Cap újmisé. Vasárnap 10 órákor ünnepi szentmise, utána körmenet. Főcelebráns: Tornyák Csaba egri érsek. Bővebb információ: <https://mariaebesnyo.vaciegyhazmegye.hu/> Szeretettel várják a kedves zárandok testvéreket!

A búcsúszentlászlói kegytemplomban szeptember 8-án, vasárnap, Kisboldogasszony ünnepén búcsúi szentmisék lesznek 9 órákor Tóth Gábor atya, 11 órákor Berta Tibor püspök, katonai ordinárius vezetésével. Közreműködik a kegytemplom kórusa és a Zala Brass fúvós együttes.

LELKI NAPOK

„Minden vég egy új kezdet” címmel őszi lelkinapok a Szív Lelki-ségi Központban (Tahi, Villaros 7–9. T.: 06/26-387-162.). Szeretettel hívunk és várunk megfontolásra és elcsendesedésre mindenkit, akit megsomorit a gyász, megbénít a veszteség. Időpont: 2024. október 18–20. között, péntek 14 órától vasárnap 14 óráig. Előzetes jelentkezés szükséges a programvezetőnél, Tegzes Katalinnál: tegzesk@hotmail.com, 06/30-462-9272. Hozza magával személyes holmiját és törölközőt, illetve jelezze, ha diétát kér! Megközelítés: Volánbusz, Tahi – Hídfő mh., a Bartók Béla úton felfelé.

ELŐADÁS

„A lelkiismereti szabadság nemzetközi jogi védelme az egyházakkal és a vallási közösségekkel kötött megállapodásokban: egy szlovák kísérlet” címmel előadás lesz a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola disztermében (Budapest V., Piarista köz 1.) szeptember 5-én, csütörtökön 18 és 20 óra között. Előadó: Prof. Dr. Marek Šmid, a Nagyszombati Egyetem pozsonyi Katolikus Teológiai Fakultásának dékánja. Az előadást bevezeti: Dr. habil. Papp Miklós tanszékvezető. Bővebb információ: <https://sapientia.hu>

PAPI TALÁLKOZÓ

Őszi Családpasztorációs Papi Találkozó lesz Budapesten „Ahol ugyanis ketten vagy hárman...” (Mt 18,20) mottóval, „Ima a családban” témakörben, szeptember 17-én, kedden 10 és 16 óra között a Katolikus Pedagógiai Intézetben (Budapest VI., Városligeti fasor 42.). A részvétel ingyenes és regisztrációhoz kötött. Jelentkezési határidő: 2024. szeptember 10., kedd. Bővebb információ: e-mail: csalad@katolikus.hu, weblap: <https://csaladegyhaz.hu/>

ORSZÁGOS TALÁLKOZÓ

Az Engesztelők Országos Találkozója lesz 2024. szeptember 7-én, szombaton a Normafa közelében tavaly felépült Szent Anna-réti Világ Királynője-engesztelőkápolnánál, amelyet Erdő Péter bíboros úr áldott meg. A találkozó 10 órákor kezdődik és 14 órákor szentmisével zárul. A fő előadó Mijo Barada lesz. Részletes információ itt olvasható: www.engesztelok.hu Eljűen a Világ Győzelmes Királynője!

„Jót s jót!” – www.missziotours.hu

SZÉPSZERETET ZARÁNDOKVONAT
Mátraverebély-Szentkútra
2024. szeptember 7., szombat
Lelkivezető: **Böjte Csaba** ferences szerzetes
AUTÓBUSZOS UTAZÁS ODA-VISSZA A VASÚTÁLLOMÁSRA ÉS A KEGYHELYRE!
Részvételi díjak: 2.500 Ft/fő (18 éves kor alatt)
6.500 Ft/fő (18 éves kor fölött)
Medjugorjei zárandoklat
2024. szeptember 16-19.
Lelkivezető: **Csóka János** pálos szerzetes
Részvételi díj: 94.900 Ft/főtől
Isonzó-völgye és Doberdó emlékhelyei
2024. szeptember 27-29.
Zárandoklatot vezeti: **Berta Tibor** tábori püspök
Részvételi díj: 94.900 Ft/főtől
Zárandoklat Prágába és Csehországba
2024. október 19-23.
Lelkivezető: **Michels Antal** atya
Részvételi díj: 149.900 Ft/főtől
Szeretettel várjuk jelentkezését!
Tel.: +36 20 565 3258, +36 20 336 0016
www.missziotours.hu www.misszioutazas.hu
Engedélyszám: U-00029

A budapest-rákospalotai Magyarok Nagyszonyja-főplébánia (Budapest XV., Széchenyi tér 8.) szeretettel várja a Magyarok Nagyszonyja tiszteletére szentelt templomok híveit és más templomok hívó közösségeit is a XV. Országos Magyarok Nagyszonyja Találkozóra 2024. szeptember 28-án. A 11 órákor kezdődő ünnepi szentmisét dr. Kovács Zoltán teológiai tanár, mariológus, a budapesti Szent István-bazilika helyettes plébánosa mutatja be a koncelebráló papsággal együtt. Szentmise után agapé a templomkertben. 13.30-tól orgonakonzert Szotyori Nagy Gábor, a budapesti Szent István-bazilika orgonaművésze közreműködésével.

PROGRAMAJÁNLÓ

„Mindenki születésnapja – séta az életért!” címmel az élet melletti kiállásra való bátorításként sétára hívja az érdeklődőket a Mindenki Születésnapja Alapítvány szeptember 21-én, szombaton 14 és 17.30 óra között. Útvonal: Budapest, Erzsébet tér – Lánchíd – Várkert bazár. Program: séta az életért – videóüzenetek és felszólalások –, interaktív standok, közös születésnap tortázás. Bővebb információk: www.mindenkiszuletesnapja.hu, mindenkiszuletesnapja@gmail.com

Olyanokká válunk, amilyen Istent imádunk

Szeretetláng-fesztivált tartottak Máriaremetén (1. rész)

(Folytatás az 1. oldalról)

A Szeretetláng Mozgalom a Katolikus Egyház egyik fiatal lelkeségi mozgalma, hivatalosan tizenöt éve létezik. Kindelmann Károlyné Erzsébet, egy hatgyermekes édesanya 1961 és 1983 között Jézustól és Szűz Máriától magánkinyilatkoztatásokat kapott, melyeket Jézus Krisztus kérésére lejegyzett. A Szent István Társulat 2010-ben jelentette meg Erzsébet asszony lelki naplóját. A mozgalom mára az egész világon elterjedt, hétmillió követője van, különösen sokan csatlakoztak hozzá Brazíliában. Magyarországon százharminc imacsoport létezik. Erdő Péter bíboros, prímás 2009. június 6-án, Erzsébet asszony születésnapján a kispesti Jézus Szíve-templomban hirdette ki a Mária Szeplőtelen Szívének Szeretetlángja Mozgalom jóváhagyását.

Az idei lelkinap a Szűzanya énekes köszöntésével indult. A résztvevőket az esemény moderátora, Kindelmann Győző, Erzsébet asszony unokája és Kemenes Gábor atya, a mozgalom papi vezetője üdvözölte. A bevezető buzdtást és tanúságtételt Simon Dávid, a győri Szentháromság-templom papja tartotta. Boldog Bartolo Longo (1841–1926) életén keresztül mutatta be, hogy nincs végleg elvesztett lélek, Isten kegyelme Szűz Márián keresztül mindenkit elérhet. A jó módú családba

Szűz Mária többször megjelent neki, és egyszer közölte vele: aki a rózsafüzért imádkozza, az üdvözüli. A megtért Bartolo Pompeji völgyében határozta el: támogatást nyújt a szegényeknek és megújítja a hitéletet. 1873-ban megrendezte az első „rózsafüzérünnepe”, 1875-ben pedig plébániai missziót szervezett. Megfestette a Rózsafüzér Királynőjének képét, és odaajándékozta a városnak. Missziója olyan sokakat vonzott, hogy a helyi püspök azt javasolta, építsenek egy új templomot. Bartolo Marianna

Szeretetláng Mozgalom papi vezetője tartott előadást. Kiderült: Lengyelországban az utóbbi időben robbanásszerűen nő a Szeretetláng Mozgalom tagjainak száma, különösen a fiatalok körében. Az előadó leszögezte: Isten mindig tartja az ígéreteit. Az első és legfontosabb ezek közül az üdvösség ígérete, ami Krisztus kereszthalálával valósult meg. Több mint háromszáz prófécia beszélt erről az Őszövségben. A leglényegesebb előkészület a megváltás ígértében Szűz Mária szeplőtelen foganta-

got teremt. A Szent Szűz Szeretetlángja által a hitből fakadó bizalom gyökeret ver a lelkekben, és újra megújul a Föld színe. Mert ilyen még nem volt, mióta az Ige testté lett. A szenvedésekkel elárasztott Föld megújodása a Szent Szűzanya közbenjáró hatalmának ereje által történik.”

Dariusz Dąbrowski kifejtette: a mai világot megrázta a bűn a pusztításával, különösen minden bűnök legnagyobbikával, a hitetlenséggel. Bűn a családok szétbombázása, a hűség elvesztése, a fiatalok jelentős részének eltávoldása Istentől és az Egyháztól. Mindez a sátán műve, akinek legfőbb célja, hogy az emberek ne higgyenek Istenben, a megváltásban. Szűz

Mozgalom nemzetközileg ismert misszionáriusa mondta. „Szeretlek, Jézus, szeretlek, Mária, alleluja!” – kezdte homíliáját az amerikai lelkipásztor, majd elimádkoztatta a hívőkkel az *Üdvözlégy, Máriát*. Szavai szerint olyanokká válunk, amilyen Istent imádunk. Ha azt gondoljuk Istenről, hogy komor, szigorú, akkor mi is így viselkedünk a mindennapokban.

Isten a saját képére teremtett bennünket, és ha hamis képünk van róla, aszerint alakítjuk az életünket. A Szeretetláng Lelki Napló hihetetlen kincs számunkra: a benne olvasható kinyilatkoztatások ismét megmutatják nekünk a valódi Istent – mondta Jim Blount. Felidézte: XVI. Benedek pápától egyszer megkérdezte valaki: „Annyi szörnyűség történik a világban, mit ért el Jézus kétezer év alatt?” Ez olyan kérdés, amit minden korban fel lehet tenni. A kivételesen intelligens Benedek pápa a Szentlélek embere volt. Azt válaszolta: „Jézus nem bukott meg, sőt, sikeres volt.” Ő azért jött a földre, hogy elhozza nekünk Istent; az egész világnak, így Magyarországnak is. Egyedül Jézus tudta elhozni Istent – szögezte le az amerikai lelkipásztor. Felszólítására a hívek együtt kiáltották vele: „Jézus, nem buktál el! Elhoztad nekünk Istent. Jézus, te megmutattad nekünk, hogyan szeressük Istent. Örökre szeretni akarlak téged, és azt akarom, hogy Magyarország örökké szeressen téged! Alleluja!”

Jim Blount így folytatta: a Szeretetláng megtanít minket Istent helyes ismeretere és szeretetere. Erzsébet szent asszony volt, nagyon szegény, és küzdelmes életet élt. Isten gyakran választja ki a legszegényebbeket, a legalacsonyabb sorúakat. Erzsébet asszonyt azért rúgták ki az egyik munkahelyéről, mert megtudták, hogy Mária-szobrot őriz az otthonában. Egy ideig hajléktalan is volt. Egy időben elvesztette a hitét is, de Isten nem ítélte el, nem gyűlölte meg emiatt.

„Gyűlöl egyáltalán Istent bárkit is? Gyűlöli az ateistákat?” – kérdezte a szónok, és a hívek egységesen nemmel feleltek. Így folytatta: amikor Erzsébet asszony elvesztette a hitét, Isten nem azt mondta neki: te gonosz asszony, a pokolra jutsz. Ehelyett „viszsaudvarolta” őt Jézushoz, szelíd, suttogó hangon: „Gyere, Erzsébet, szeretlek!” Ez csoda, Isten a szeretet Istene. Ő nekünk ajándékozta a Szeretetlángot, hogy rádöbbsen bennünket: Isten nem halott, hanem élő tűz, és azt mondja nekünk: „Nyissátok meg a szíveteket, és én belétek helyezem ezt a lángot, már ma! Isten élő, szerető Isten, ott szeretne élni a szívetekben, élő Szeretetlángként.” Jézus azt mondta: azért jöttem, hogy örömetök legyen. Ó jobban vágyik ránk, mint mi őr. „Kérjük a Szűzanyát: segíts, hogy szeressem Istent, olyan vágyakozással, odaadással, ahogyan te szeretted őt!”

(A riport 2. részét lapunk következő számában olvashatják.)

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

A nap csúcspontjaként az aranymisés Mészáros Domonkos mutatott be koncelebrált szentmisét

született gyermek édesanyja hívő keresztény életet élt, de meghalt, amikor a fia még csak tízéves volt. Ezt követően Bartolo eltávolodott a hittől. Jogi egyetemet végzett, antiklerikális és spiritiszta szeánszokon vett részt, elkötelezte magát egy sátnista szekta mellett, és a közösség papjává vált. Idővel azonban súlyos depresszióba esett, az öngyilkosság gondolata foglalkoztatta. Az előadó figyelmeztetett: mindazoknak, akik okkult tevékenységet folytatnak, hisznek az ezotériában, a reikiben, az agykontrollban, tudniuk kell: szoros kapcsolatba lépnek a sötét, gonosz erőkkel, és ennek nagyon súlyos következményei lesznek. A sátán semmit nem ad ingyen, előbb-utóbb benyújtja a számlát.

A kétségbeesett Bartolo segítséget kért családjá régi barátjától, Vincenzo Pepe professzortól, aki bemutatta őt egy jól képzett domonkos szerzetesnek, Alberto Radentének. Az ő hatására Bartolo bűnbánatot gyakorolt, újra felfedezte az imádság erejét, belépett a domonkosok harmadrendjébe, és a rózsafüzérek apostola lett.

di Fusco báróné segítségével gyűjtésbe kezdett, de kevés sikerrel. Egy nyilvános rózsafüzér-ájtatosság alkalmával azonban csodás gyógyulás történt, és ettől kezdve mind több adomány érkezett.

Felépült az új templom, körülvette pedig egy új Pompeji. Szociális lakások és munkásszállók létesültek, kórház, árvaház nyílt, bevezették a távirót, és egy geodinamikai állomást is építettek, amely a Vezúv tevékenységét figyelte. Iskolát nyitottak a szegény lányok és fiúk, valamint a börtönbüntetésre ítélték gyermekei számára – ez abban az időben egészen különleges volt, mivel a bűnözők gyermekeit kizárták az oktatásból. Bartolo könyvet írt a rózsafüzéréről, kilencedet, illetve imakönyvet szerkesztett, és kiadott egy katolikus folyóiratot is. Élete végén úgy nyilatkozott: Mária közbenjáró kegyelme és Krisztus irgalmas szeretete nélkül elvesztett léleként élte volna le az életét.

A máriaremetei délelőtti *Ígéreték és feladatok az Egyház és a világ számára a Szeretetláng-üzenetekben* címmel Dariusz Dąbrowski, a lengyel

Dariusz Dąbrowski, a lengyel Szeretetláng Mozgalom papi vezetője

tása volt. Lengyelország és Magyarország is részesei az isteni ígéreteknek, mindkető Szűz Mária országa. Szent István 1038. augusztus 15-én, halálának napján ajánlotta fel országát Máriának, s 923

mint az első pünkösöd, mely elárasztja a Szeretet Lelkével, a Szentlélek erejével a Földet. Ez a nagy csoda, melyre felfigyel az egész emberiség, ez mind a Szent Szűzanya Szeretetlángja kegyelmi hatásának kiára-

Simon Dávid, a győri Szentháromság-templom papja

évvel később a Szűzanya így köszöntötte Erzsébet asszonyt: „Jövök, mert hívtatok!” Isten bármire képes ígéreteinek beteljesítéséért. 1963. március 24-én maga az Úr Jézus beszélt Erzsébet asszonyról, a kegyelmi időről és a Szeretet Lelkéről: „Ez szinte olyan lesz,

dása. Ebben a munkában a Szentlélek Leányainak kell jelentős részt vállalniuk. Az emberiség elhőmályosuló Föld nagy megrázkódtatáson megy keresztül. Utána hinni fognak, és ez a megrázkódtatás a hit erejének értelme által új vilá-

Máriának köszönhetően azonban Isten megrázza a világot, és újat teremt, „Mert úgy szerettem Istent a világot, hogy egy szülött Fiát adta, hogy mindaz, aki őbenne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16). Az előadó hozzátette: ezt az ígéretet senki sem tudja megsemmisíteni. Mielőtt azonban megvalósulna Isten ígérete a világ megújulásáról, az emberiség sötétségben jár. Az Egyház és a hívek korábban soha nem tapasztalt próbatételek előtt állnak. Isten Mária szeplőtelen szívén keresztül ad erőt a híveknek, hogy ne veszítsék el a jövőbe vetett reményüket.

Mivel még soha nem volt ekkora hitetlenség a világban, ezért hasonló mértékű a segítség is. Szent Pál mondta: ahol elhatalmasodott a bűn, ott túlad a kegyelem. Nagyon fontos lenne az is, hogy teljesítsük Mária kérését: a hitet szívről szívre adjuk át, s hozzuk létre otthonainkban az imádság házait! Imádkozzuk a rózsafüzért, és olvasuk az evangéliumot! Élünk az Igéből, hogy ő vezessen minket! Isten Márián keresztül biztosan beteljesíti ígéreteit, a kérdés csak az: velünk vagy nélkülünk. Történjen ez velünk! – buzdtott az előadó.

A nap csúcspontjaként délen az aranymisés Mészáros Domonkos mutatott be koncelebrált szentmisét. Az evangélium, a befektetett pénzről szóló példabeszéd (Mt 25,14–30), Szent Máté könyvéből hangzott el. A szentbeszédet Jim Blount exorcista, a Szeretetláng

A gesztusok és meglepetések embere

A Szentatya látogatására emlékeztek Velemben és Szombathelyen

Mindig jó visszaemlékezni Ferenc pápa magyarországi apostoli látogatására. Augusztus 28-án ezért utaztunk elsőként Velemben, a Kaptár táboraiba, ahol felvidéki magyar katolikus fiatalok gyűltek össze. Majd Szombathelyre mentünk, a Martineumba, ahol a helyiek voltak kíváncsiak a pápalátogatást felelevenítő kerekasztal-beszélgetésre.

Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) titkára, a pápalátogatás koordinátora; Sebő Balázs, az MKPK Titkársága Sajtóosztályának vezetője és Sümeghy Kata munkatársuk Kuzmányi Istvánnak, a Magyar Kurír igazgató-főszerkesztőjének kérdéseire válaszolva idézték fel az apostoli látogatás rengeteg élményét. A visszaemlékezést kollégánk, Merényi Zita fotóriporter, a pápalátogatás egyik fotója örökítette meg.

A Vas vármegyei Velem községhez tartozó Novákván százkilencven fiatal táborozott. A helyszínen Tóth Tamás, Sebő Balázs, Sümeghy Kata és Kuzmányi István részvételével emlékeztek Ferenc pápa tavalyi magyarországi apostoli látogatására. Barátságos, családi beszélgetés alakult ki, miközben az asztalra kihelyezett laptopon a pápalátogatásról készült diavetítés, valamint a *Krisztus a jövőnk* – Ferenc pápa apostoli látogatása Magyarországon című díszkötet segített az emlékezésben. Este Szombathelyen, a Martineum

Felnőttképző Akadémián Maurer Péter, az intézmény igazgatója, az est házigazdája fogadott minket.

Tóth Tamás a 2019-es csíksomlyói látogatásról is megemlékezett. Mint mondta, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai különbusszal utaztak Erdélybe. A Szentatya repülőgépe Marosvásárhelyen szállt le, onnan autóval vitték őt hegyeken, falvakon keresztül. Esett az eső, nagy volt a köd, a pápa fáradt volt, de mire elkezdődött a szentmise a csíksomlyói nyeregben, már nem esett, és a köd is felszállt. „A Szentatya felnézett a tömegre, és meglepettség, öröm volt az arcán.” Ez a látogatás az együttműködés és a béke jele volt, hiszen amikor II. János Pál pápa 1999 májusában Bukarestbe látogatott, még nem mehetett át Erdélybe.

Kuzmányi István hozzátette: amikor Ferenc pápa a budapes-

A Sümeghy Kata által sütött kenyereket Tóth Tamás, az MKPK titkára áldotta meg Velemben

ti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra (NEK) utazott, és ő újságíróként vele lehetett a repülőgépen, bemutatkozott neki, majd megemlékezett az erdélyi Nagyváradon született. Ferenc pápa szeme ekkor felcsillant, és azt mondta: „Milyen jó volt veletek, magyarokkal együtt ünnepelni!” Meglepő volt, hogy a Szentatya milyen részletesen emlékezett az évekkel korábbi eseményre.

Sebő Balázs arról beszélt, hogy a pápalátogatással minden sajtóorgánium foglalkozott, nagy érdeklődés

mutakozott iránta. Még az is előfordult, hogy Sümeghy Kata, az MKPK sajtómunkatársa, aki nemcsak hetvenöt külföldi újságíróval tartotta a kapcsolatot a három nap alatt, hanem még kovászos kenyeret is sütött a pápának, együtt szerepelt a Szentatyával a *Blikk* újság címlapján. Katát Tóth Tamás kérte fel, hogy gondoskodjon ajándékról a pápának, olyanról, ami az otthon meleg hangulatát közvetíti felé, és elkészítésében a munkatársai is részt tudnak venni. Így esett a választás a kenyerre.

Kata már korábban ismerte, 2020 februárjában tanulta a kenyérsütés és a kovász készítésének, „etetésének” fortélyait. A kovászt, amit azóta is három naponta táplál, Cervantesnek nevezte el. Ézzel sütötte Ferenc pápa kenyerét. Ahogyan azokat a kenyeret is, amelyekkel Velemben és Szombathelyen megörvendeztette az apostoli látogatásra visszaemlékező vendégeket. A Szentatya a budapesti repülőtérről megérkezve tavaly nemcsak elfogadta, de meg is kóstolta a kenyeret.

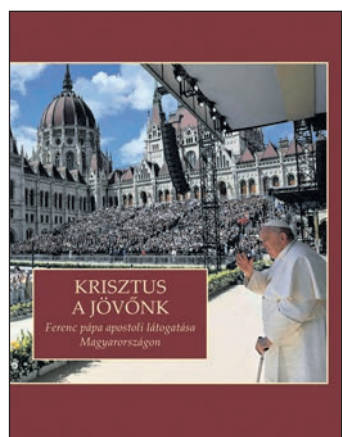
Ferenc pápa azután más ajándékokat is kapott a látogatása során. A Szent István-bazilikában Veres András püspök, az MKPK elnöke a máriapócsi kegykép hivatalos másolatát adta át neki, amelyet Pannónhalmán készítettek, és az eredeti kegyképhez is hozzáértek. A fiatalokkal való találkozás során Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök, ifjúságpasztorációért felelős püspök Rubik-kockát, Tokaji aszút és egy olyan, utángyártott focilabdát ajándékozott

a pápának, amelyen a legendás Aranycsapat aláírása szerepelt. „A Vakok Intézetében a gondozottak készítették neki egy nemzetságot, argentin színekben” – tette hozzá Sümeghy Kata. „A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen egy rózsafüzért kapott a Szentatya, amit az Információs Technológiai és Bionikai Kar tanárai és hallgatói hoztak létre egy olyan robot segítségével, amely mások művétagokat készít” – idézte fel Tóth Tamás.

Ferenc pápával kapcsolatosan nem lehet nem beszélni spontán gesztusairól, amelyeket felsorolni is nehéz lenne. A beszélgetésen szóba került például a Brenner József atyával való találkozása. A boldoggá avatott Brenner János testvérének tanúságtétele után Ferenc pápa megcsókolta Brenner József kezét. A Kossuth téri szentmisén, ahol körbevitte őt a pápamobil, gyerekeket kért magához.

„A plébániai csapattal volt a családom. A Szentatya egyszer csak magához emeltette a kislányomat, és pusztát adott a buksijára” – mondta Kuzmányi István.

A beszélgetésen felidéztek a NEK zárómiséjén történeteket is. Miután a Szentatya kijött a Szépművészeti Múzeumból, odalépett Csapó Viktoriához, a pápalátogatás szervezésében és sajtószolgálatában jelentős feladatokat ellátó munkatárhoz. Mivel a pápa értesült arról, hogy Viktoriának azokban a napokban halt meg az édesapja, elbeszélgetett és együtt imádkozott vele, elmondta egy *Miatyánkot* az édesapjáért. Ennél nagyobb vigasztalást nem is kaphatott volna akkor.

Az apostoli látogatások történelmi jelentőségűek, hatásukat azonban történelmi távlatokban lehet igazán lemérni. A piaristák Ferenc pápa Budapesten elhangzott üzeneteiről munkafüzetet készítettek a diákság számára, amellyel olyan jól lehet dolgozni, hogy az MKPK is kiadja Zsodi Viktor piarista tartományfőnök előszavával. A Szentatya beszédei kiválóan alkalmasak arra is, hogy akár lelkigyakorlatok során végigelmélkedjék őket. Ezeket a szövegeket a pápalátogatásról készült díszkötet is tartalmazza a tanúságtételekkel, az előkészületek történetével és az elhangzott felszólalásokkal együtt.

A *Krisztus a jövőnk* – Ferenc pápa apostoli látogatása Magyarországon című díszkötet megrendelhető az Új Ember online könyvtárházban, illetve megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V., Ferenciek tere 7-8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9-18 óráig).

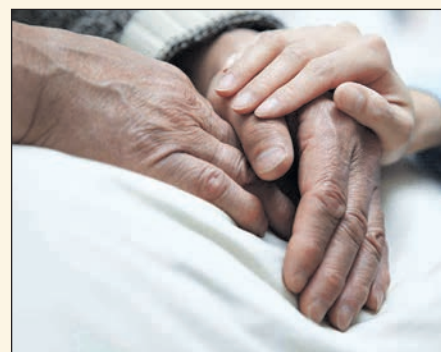
Vámossy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

HÍREK KÉPEKBEN

• A teremtésvédelmi imanaphoz (szeptember 1.) kapcsolódva az Ökumenikus Teremtésvédelmi Munkacsoport – amelynek a katolikus Naphimnusz Teremtésvédelmi Egyesület is tagja –, valamint a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa közreadta a *Teremtés hete* segédanyagát, és minden istenhívó közösséget arra hív, hogy csatlakozzon az idei ünnepeléshez szeptember 29. és október 6. között. A segédanyag letölthető a teremtessunnepe.hu oldalról.

• A hamarosan megnyíló kishelyi Kiskastély Római Katolikus Óvodát sajtónyilvános eseményen mutatták be augusztus 29-én. A bejáráson Udvardy György veszprémi érsek úgy fogalmazott: „Az Egyház, amikor óvodai nevelést, iskolai oktatást kínál föl, a szülőknek szeretne segíteni, megköszönve a bizalmukat.”

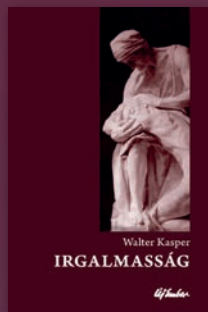

• A Budapesti Katolikus Kórházlelkészség szervezésében október 5-én indul a következő önkéntesbeteglátogató-képzés. A szolgálat az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye kórházainak heti lelkipásztori szolgálatához kapcsolódik, és heti rendszerességgel jelen van az esztergomi, dorogi, visegrádi, pomázi és budapesti kórházakban. A képzésre szeptember 30-áig lehet jelentkezni a +36/1-224-8640-es telefonszámon, hétköznap 8-16 óra között.

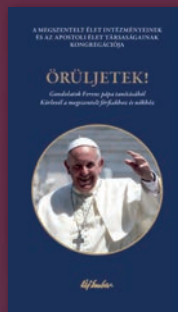
AZ ÚJ EMBER KÖNYVESBOLT ŐSZI AKCIÓJA

Verébnyí I. – Sztankó A.
Mysterium fidei
2190 helyett 1000 Ft

Walter Kasper
Irgalmasság
3490 helyett 1200 Ft

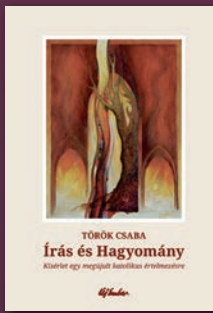
Örüljétek!
990 helyett 400 Ft

Fűrkészétek!
1190 helyett 500 Ft

G. Gutiérrez – G. L. Müller
A szegények oldalán
3490 helyett 1600 Ft

Török Csaba
Írás és Hagyomány
2900 helyett 1400 Ft

Schmidt E. – Bécsy L.
Csodálatos madárvilág
2980 helyett 1400 Ft

A kiadványok megvásárolhatók az Új Ember könyvesboltban (1053 Budapest, Ferenciek tere 7-8.), valamint webáruházunkban: **bolt.ujember.hu**

MAGYAR KURÍR
KATOLIKUS HÍRPORTÁL

kiadványok